

Edmund Jasulonas
3704 W. 70th Place
Chicago, Ill. 60629

Lietuvos
Nacionalinė
M. Mažvydo
Biblioteka

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LXI Gruodis - December 30, 1976 Nr. 52

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

SUSTIPRINKIME LIETUVOS IŠLAISVINIMO VEIKLĄ

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Seimas 1976 m. gruodžio 4-5 d.d. Washington, D. C., priėmė šiuos nutarimus:

1. Seimas griežtai protestuoja prieš Lietuvos okupaciją ir prieš paneigimą lietuvių teisės į savitą kultūrą, prieš rusifikaciją bei pastangas žaloti tautinį lietuvių būdą.

2. Seimas reiškia gilią pagarbą pavergtiems lietuviams, ryžtingai kovojantiems prieš sovietinę okupaciją ir už lietuvių asmens teises.

3. Seimas kviečia laisvuosius lietuvius dar aktyviau jungtis į pavergtos tėvynės išlaisvinimą, vadovaujamą VLIKo, kuris už Lietuvos ribų, lietuvių tautai siekiant išsilaisvinimo, reiškia ir vykdo jos politinę valią.

4. Seimas prašo VLIKo Valdybą labiau išplėsti ir sustiprinti Lietuvos laisvinimo veiklą laisvajame pasaulyje, ypač Europoje.

5. Seimas įpareigoja VLIKo Valdybą organizuoti lietuvių žmogaus teisių komisiją ir stiprinti šios srities informacinę veiklą.

6. Seimas dėkoja lietuvių organizacijoms, dalyvaujančioms tarptautiniuose sąjūdžiuose, už jų indėlį į Lietuvos laisvinimo darbą ir skatina VLIKo Valdybą remti jų pastangas.

7. Seimas, labai vertindamas PLB, ALTos ir kitų lietuvių organizacijų bei institucijų pastangas Lietuvos laisvės bylai, pritaria VLIKo ryšiams su šiomis organizacijomis, paveda jo Valdybai toliau siekti organizacinės darnos, ypatingai Jungtinėse Amerikos Valstybėse; prašo tęsti Lietuvos laisvinimo konferencijų darbą ir ieškoti būdų VLIKo organizacijai stiprinti bei plėsti.

8. Seimas mano, kad visuomeninė ir politinė diferenciacija sudaro natūralias sąlygas demokratiniam pa-

(Nukelta į 2 psl.)

R. RAKAUSKAS.

ŽIEMA LIETUVOJE

IBERIJOS PUSIASALYJE

Sunkus Ispanijos ir Portugalijos kelias į demokratiją

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Likimas kažkaip lėmė, kad abu Iberijos pusiasalio kraštai Ispanija ir Portugalija vienu metu ieškotų kelio į demokratiją ir net abiejų kraštų ministerių pirmininkų pavardės būtų panašios: Suarez Ispanijoje ir Soares — Portugalijoje. Nuo jų pasisiekimo ar nepasiekimo priklauso tolimesnė abiejų kraštų politinė raida, lygiai kaip mūsų Steigiamasis Seimas faktinai pasėjo gruodžio 17 d. sėklą, palikdamas už savo durų asmenybes ir leisdamas pasirinkti tik tarp partijų pavadinimų.

Ispanija jau bandė pasukti demokratijos keliu 1931 m., nuversdama karalių Alfonso XIII ir griebdamasi reformų, kurios privedė prie pilietinio karo. Jo laimėtojas Francisco Franco savo gyvenimo saulėleidyje grąžino Ispaniją monarchijai. Tik metams po vado mirties praslinkus, Ispanija referendumu oficialiai pritarė demokratinio režimo įvedimui, nors de facto Ispanija jau nuo seniau turi demokratinę atmosferą. Spauda ten yra visai laisva.

Oficialiai politinės partijos iki šiol Ispanijoje buvo uždraustos, išskyrus Franco Tautinį Sąjūdį! Tačiau

niekam nepaslapstis, kad partijos paskutiniu laiku veikė ir daugėjo taip smarkiai, kad šiandien Ispanijoje jų priskaičiuojama net 400. Žinoma, pavasarį numatyti rinkimai jų skaičių smarkiai sumažins. Faktas, kad jų dabar yra tiek daug, vyriausybei šiuo metu tik padeda, nes partijos, suprasdavo savo silpnumą, kol kas dar nekelia per daug savogalvos. Didesnio masto riaušės tik galėtų priversti vyriausybę pasukti daugiau į dešinę, nors karinė diktatūra, bent šiuo metu, dar laikoma neįmanoma.

Ispanijos komunistai yra labai atsargūs ir kol kas stengiasi tik įgyti daugiau įtakos darbininkų unijose. Franco valdymo metu tos unijos buvo valdžios tvarkomos, tačiau dar jas esant gyvam vis didesnę įtaką darbininkų tarpe įgijo 'darbininkų komitetai', kurie dabar, oficialėm unijom išnykus, bando įgyti legalų statusą ir yra susiję su komunistais ar socialistais. Komunistų nepasisekimas kaimyninėje Portugalijoje juos Ispanijoje pamokė daugiau laikytis ne 'stalininės',

bet Italijos ir Prancūzijos kompartijų taktikos.

Kai Franco mirė, buvo manoma, kad jo paskirtas karalius Juan Carlos laikysis jo palikto režimo su nežymiom reformom. Iš tikro pirmus šešis mėn. jis paliko Franco ministriją pirmininką Carlos Aria Navarro ir jo ministerių kabinetą be didesnių pakeitimų. Tik praėjusią vasarą, grįžęs iš viešnagės JAV, Joan Carlos, nauju ministerių pirmininku paskyrė savo asmeninį bičiulį Suraz, 44 m., kuris savo jaunystę praleido Franco Tautiniam Sąjūdyje ir sakoma turįs gerus ryšius su katalikų organizacija Opus Dei ir net kraštutinių dešiniųjų Falanga. Žodžiu, Suarez buvo laikomas 'playboy' su fašistiniu pagrindu. Jo staigus posūkis į demokratiją, visus nustebino ir... susilaukė beveik visuotinio pritrimo. Kairieji turėjo pritarti iš principo, o dešinieji skaito, nes juo greičiau įvyks rinkimai, tuo daugiau šansų jie turi laimėti, nes kairieji yra smarkiai susiskaldę ir todėl nepajėgūs laimėti. Žinia, paskutiniųjų dienų teroro veiksmai, žmonių grobimai, lygiai kaip ir baskų teroristai (Nukelta į 2 psl.)

JT NESIRŪPINA PABALTIJU...

Lapkričio mėnesį JAV Ambasadorius Jungtinėms Tautom William Scranton, kalbėdamas žmogaus Teisių Komisijoje, padarė J. Tautoms priekaištą dėl jų neveiklumo ir kai kurių JT narių hipokrizijos kas liečia žmogaus teises. Jis tarp kitko pasakė:

"...Jungtinių Tautų politika yra laikyti paslaptįje savo reikalų eigą ir neleisti svarstyti Komitete literaliai dešimtis tūkstančių peticijų Jungtinėms Tautoms, kurios mini žmogaus teisių pažeidimą daugelyje kraštų. Nežiūrint to mes visi žinome apie ką reikalus eina: pagrindinių laisvių ir ypatingai religinių pareiškimų paneigimas Pabaltijo kraštuose — Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje; priverstinė politinė indoktrinacija taip vadinamose "darbo stovyklose" Indokinijoje; politinių kalinių masinius kalinimus ir kankinimus kai kuriuose Lotynų Amerikos kraštuose; masines žudynes kai kuriuose Afrikos kraštuose; minties, religijos ir emigracijos laisvės paneigimas Sovietų Sąjungoje".

Į Ambasadoriaus Scranton kalbą įsikarščiavusi atsakė Sovietų delegatė Biriukova. Atrodo, kad jai ypatingai įgėlė Pabaltijo valstybių paminėjimas. Ji pasakė:

"...Žmogaus teisės Sovietų respublikose yra apsaugojamos pačios Sovietų prigimtės, kuri garantuoja visiems piliečiams teises. Visos respublikos, įskaitant Latviją, Lietuvą ir Estiją užima joms prideramą vietą respublikų šeimoje, kuri sudaro Sovietų Sąjungą".

Toliau ji priekaiščiavo JAV delegatui, kad jis "brutaliai klastoja tiesą" ir "be pagrindo puola Sovietų Sąjungą ir kitas valstybes". Sovietų Sąjungos delegacija esą kategoriškai atmets šį puolimą ir laiko jį mėginimu mesti šešėlį į Sovietų Sąjungos politiką žmogaus teisių srityje.

Į Biriukovos kalbą atsakė W. Tapley Bennett, Jr., JAV Jungtinėms Tautoms (Nukelta į 2 psl.)

LAIMINGŲ NAUJŲ 1977 METŲ!

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Ko galima tikėtis iš naujos Carterio administracijos? Vietnamo karas paminėjo, kad administracija negali praveisti savo valios, jei ji dėl vienos ar kitos priežasties yra tautoje nepopuliari. Už tat galima drąsiai teikti, kad nauja administracija stengsis nedaryti nieko, kas prieštarautų darnai besikeičiančiom nuotakom. Įdomu, kad du svarbiausi administracijos nariai: Valstybės Sekretorius Cyrus Vance ir Gynybos Sekretorius Dr. Harold Brown ėjo atsakingas pareigas Johnsono administracijoje Vietnamo karo metu. Pirmasis buvo Gynybos Sekretoriaus pavaduotojas, antrasis Karo Aviacijos Sekretorius. Kaip jie žiūri į ateitį?

Vance pareiškė Newsweek redaktoriui, kad jis esąs detentes šalininkas, tačiau pirmiausia reikią nustatyti ką sovietai supranta kaip detente. Gal tik kaip 'šaltojo karo' tása kitu pavadinimu? Detente, anot Vances, turi būti globali ne tik Europoje. Detente neišskiria politinių varžybų, bet ji kartu ir neturi būti licenzija siųsti savo kariuomenę ar ginklus į taip vadinamus tautinio išsilaisvinimo karus.

Vance labai daug reikšmės teikia Helsinkio paktui, Sovietai jį pasirašė ir dabar turi išpildyti savo dalį. Būsimą Belgrado konferenciją konstatavimui Helsinkio akto vykdymą ar nevykdymą.

JT NESIRŪPINA...

(Atkelta iš 1 psl.)

vyriausio delegato pavaduotojas:

"... Mes ką tik išklausėm ilgoką Sovietų delegatės pareiškimą dėl žmogaus teises liečiančios ambasadoriaus Scrantono kalbos prieš dvi dienas. Sovietų delegatė aprašė visus socialinius laimėjimus Latvijos, Estijos ir Lietuvos žmonėms, kaip Sovietų Sąjungos nuopelnus. Kalbėkim atvirai: Latvija, Estija ir Lietuva buvo nepriklausomos respublikos, kai jos buvo užimtos Sovietų Sąjungos ginkluota jėga. Mano vyriausybė, tarp ko kita, niekuomet nepripažino šių kadaise nepriklausomų valstybių absorbavimą į Sovietų Sąjungą..."

Jungtinių Valstybių iniciatyva žmogaus Teisių Komisijoje yra sveikintinas posūkis nuo ankstyvesnių, blankesnių pareiškimų, padarytų "detantės dvasioje". Reikia tikėtis, kad ambasadorių Scranton ir Bennett pareiškimai pranašauja taikingą ofenzivą žmogaus teisėms ir apsisprendimo teisei įgyvendinti. ELTA

mą, Vance laiko labai svarbia — "tremendously important".

Niekas tačiau nelaukia, kad Vance vestų savystovią užsienio politiką. Ją nori diriguoti pats prezidentas Carteris, patariamasis savo Saugumo Tarybos pirmininko Zbignievo Brzezinskio. Tas yra gimęs Varšuvoje, tačiau dar labai jaunas persikėlė į Kanadą, kur jo tėvas buvo Lenkijos generaliniu konsulu. Jis baigė Harvardo universitetą. Jo kilmė leidžia viltis, kad jis neturės slaptų simpatijų sovietams. Iš kitos pusės, jis nemano, kad Kissingeris buvo sovietams per švelnus, nors jis, Kissingeris, per daug akcentavęs sovietų-amerikiečių santykius, užtemdymas kitus ryšius ir per daug reklamavo (overselling) detente. TIME magaziniui Brzezinski pareiškė, kad Vakarai ir Rytai turi palaikyti glaudžius santykius, konkuruojančius, jei to reikalauja istorija, ar bendraujančius, kai to reikalauja aplinkybės. Jis tačiau įspėjo, kad turima JAV persvara neleidžia pasiekti reikšmingų permainų Sovietų sistemoje.

Kinijos atveju jis norėtų progreso tarpusavio santykiuose, kad tuo būdu ją sulaukius nuo draugystės su sovietais, tačiau jis nemano, kad JAV turėtų paprastai atsisakyti nuo gynybos sutarties su Taiwanu, nes ateity niekas nehepatikės JAV žodžiu.

Derantis dėl atominių ginklų, įspėjo Brzezinskis, reikia atsiminti, kad demokratinio krašto prezidentui yra svarbiau pasiekti susitarimo negu kompartijos generaliniam sekretoriui. Už tat kaip tik čia reikalinga didesnė kantrybė.

Dėl Eurokomunizmo Brzezinskis pareiškė, kad JAV neturėtų džiaugtis jo atėjimu į valdžią, kurioje nors Vakarų Europos valstybėje, tačiau jos turėtų sveikinti Vakarų kompartijų destalinizaciją ir juo labiau delenizaciją. Ilgainiui, tai veiks ir pačią Sovietiją, nors ir bus labai ilgas procesas. Jei kuri Vakarų Europos kompartija į valdžią ateis per greitai, toks atsitikimas minėta procesą sulaukytų.

Galimas daiktas, kad santykiuose su sovietais ateityje didesnį žodį turės ir naujas Izdo Sekretorius Werner Michael Blumenthal. Jo tėvai buvo Vokietijos žydai, jis pats perkrikštytas presbyterijonas, reformatas. Iš Vokietijos prieš karą jo šeima pavyko išvykti į Šanchajų, kur vėliau buvo japonų internuoti. Į JAV jis atvyko 1947. Čia jis baigė mokslą ir kurį laiką buvo Princetono profesorium.

Perėjęs į biznį, jis netrukus buvo pakviestas Kennedy administracijos JAV vardu derėtis dėl muitų sumažinimo ir buvo pakeltas į Valstybės Sekretoriaus pavaduotojus ekonominiams klausimams. 1967 metais jis pasitraukė iš administracijos ir pradėjo sėkmingai vadovauti milžiniškai Bendix kompanijai. Tapdamas Izdo Sekretorium Blumenthalis neteks apie milijoną dolerių pajamų.

Kalbėdamas apie biznį su sovietais, Blumenthalis pareiškė, kad amerikiečiai turį apsigalvoti, ką jie nori gauti iš sovietų už ūkinius patarnavimus. Jam atrodo, kad JAV gali gauti šiek tiek daugiau negu iki šiol gaudavo. Kiekvienu atveju amerikiečiai gali daugiau prašyti, neprivesdami derybų prie iširimo. Kissingeris neturėjęs tokios drąsos.

Derybose su sovietais daugiau praktikos turi naujas Gynybos Sekretorius Brown, kuris su jais derėjosi dėl atominio apsiginklavimo apribojimo ir, kai kurių nuomone, lengvai darė nuolaidas. Bendro ginklavinimosi srityje jis kaip inžinierius yra už didesnę mechanizaciją ir esąs geras manadžeris. "Sakalai" jį įtaria esant balandžiu, o balandžiai sakalu. Dėl to jis laikomas geru kompromisu. Geresniu pasirinkimu už Schlessingerį, kuris laikomas tik sakalu.

★

"Ar Sovietų Sąjunga gali pergyventi 1984 metus?" Tuo klausimu istorikas Amalrikas parašė prieš šešis metus knygą ir į klausimą atsakė "Ne". Ji turėsianti subyrėti dėl vidaus prieštaravimų, tautinių nesusipratimų ir karo su Kinija. Išsėdėjęs už tai Sibire, Andrei Amalrikas dabar atvyko į JAV ir... sako atsakymą pakeitė į "Taip". Kinija kariniai nesanti taip stipri kaip jis manęs, taip pat ir sovietų režimas pasirodęs lankstesnis, prisitaikydamas prie naujų sąlygų.

Įdomu, kad Amalrikas iš Sovietų Sąjungos buvo išleistas į Izraelį, nors iš tikro yra ne žydų, bet prancūzų kilmės, o jo žmona — totorių.

Lapkričio mėn. 54% visų iš Sovietijos išleistų žydų vietoje Izraelio nuvažiavo į JAV. Per visus metus tas nuosimtis buvo 47,4. Izraelio politikai būkštauja, kad tai gali pakenkti tolimesnei žydų emigracijai iš Sovietijos, kuri buvo leista įsamiškai į Izraelį. Būtų geriau, kad emigrantai visų pirma nuvažiuotų į Izraelį ir tik iš ten kur kitur.

★

Nepaisant pakitėjusios Amalriko nuomonės, sovietų valdžios nesusipratimai su savo valdiniais padidėjo, o nesumažėjo. Jų pastatyta Rytų Vokietijos valdžia

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Seimo, įvykusio 1976 m. gruodžio 4-5 d.d., Shoreham Americana viešbutyje, Washington, D. C., prezidiumas: kalba dr. Kęstutis Valiūnas, Vliko pirmininkas. Sėdi iš kairės: prof. dr. Česlovas Masaitis — Seimo pirmininkas, prof. dr. Jonas Valaitis — jo pavaduotojas, Vaiva Vėbraite — sekretorė. L. Tumošaičio nuotr.

VLIKO SEIMO NUTARIMAI...

(Atkelta iš 1 psl.)

linkimams ir įpročiams bei dvasiai ugdyti, darbo suderinimo siekti ir Lietuvos laisvinimo darbo tęstinumą laiduoti.

9. VLIKo Seimas džiaugiasi mūsų jaunesnės kartos ir Lietuvių Jaunimo Sąjungos ypatingai padidėjusiu dėmesiu Lietuvos laisvinimui savo Kongreso metu Pietų Amerikoje ir dalyvaujant VLIKo Seime, o taip pat planuojant konkrečius darbus ir šiuo metu. Seimas pritaria minčiai siekti dar glaudesnio bendradarbiavimo ir ryšių su jaunimu ateityje.

10. Seimas dėkoja VLIKo Tarybai ir Valdybai už atliktą darbą, labai vertina veiklą Pasaulinėje Pabaltiečių Santalkoje ir Tautos Fondo pastangas kaupiant lėšas Lietuvos laisvinimui. Ypatingą padėką reiškia Kanados Tautos Fondo atstovybės pirmininkui J. Vafčeliūnui ir Toronto atstovybės pirmininkui A. Firavičiui už įteiktas stambias aukas. Seimas nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams.

11. Seimas dėkoja Lietuvos Diplomatines Tarnybos nariams, organizacijoms bei asmenims, žodžiu arba raštu Seimą sveikinusius.

12. Seimas dėkoja Jungtinių Amerikos Valstybių Bendruomenės Washingtono apylinkės valdybai, gra-

žiai paruošusiai techniškas sąlygas Seimo sesijai vykti. ELTA

Iberijos...

(Atkelta iš 1 psl.)

tų veikla sudaro rimtą pavojų keliui į demokratiją, tačiau bent šias eilutes rašant, į ateitį buvo žiūrima optimistiškai.

Portugalijoje diktatūra išsilaikė panašiai kaip Ispanijoje 48 metus. Diktatūrinis režimas tačiau buvo pakeistas ne evoliucijos būdu kaip bandoma padaryti Ispanijoje, bet perversmu. Kiusį sąmyšį padidino atsiskyrimas nuo kolonijų, ko pasekoje Portugaliją užplūdo 600,000 pabėgėlių. Žinia, tai negalėjo pagerinti ūkinės būklės, kuri po revoliucijos buvo labai sunki. Nusavinti įmonių ir ūkių produkcija labai krito. Visai sustojo turizmas iki tol davęs daug pajamų.

Kraštą nuo pereinamųjų metų liepos mėn. valdo ministeris pirmininkas Mario Soares, kurio socialistų partija surinko 35% visų balsų. Iki šiol jis galėjo atsisakyti koalicionios su 16% gavusiais dešiniaisiais socialdemokratais, tikėdamasis, kad jo mažumos vyriausybės nevers nei dešinieji nei kairieji, nes patys neturi jėgos jos pakeisti ir gali tik nukentėti. Neseniai įvykę savivaldybių rinkimai parodė kad politiniai kraštas ir toliau yra panašiai susikaldęs. Daug kas priklauso nuo naujo prezidento generolo Ramalho Eanes laikysenos. Jis galys virsti Potugalijos de Gaulle, bet kol kas ta kryptimi daro labai nedrąsius žingsnius. Daugiausiai tačiau krašto likima nulems ūkinė būklė. Ji galėtų pagerėti tik su užsienio parama. Fordo administracija pradėjo derybas su Vakarų Europos kraštais sudaryti 1,5 milijono dolerių fondą Portugalijos ūkio atkūtimui. JAV dalis būtų apie 250 milijonus dol. Manoma, kad Carterio administracija tam irgi pritarė. Su tuo siejasi Portugalijos viltys.

skundžiasi, kad jos piliečiai "per literaliai" priėmė Helsinkio paktą ir reikalauja daugiau asmeninių laisvių negu anksčiau. Rytų Vokietijoje pastebimas KGB pareigūnų antplūdis, iš ko daromos išvados, kad režimas bus sugriežtintas.

Pačių sovietų ir jų satelitų valdžias labai nervuoja iš Vakarų atėjęs paprotis nešioti kokią dalį karinės uniformos, ypač užsienio. Uniformos turinčios būti rezervuotos tik kariams ir policijai. Kartu uždrausta pardavinėti karių diržus užsienio turistams, kurie juos pirke kaip suvenirus po du rublių už vieną.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

ŽENGIANT Į 1977 METUS

EMILIJA ČEKIENĖ

Baigdami senuosius metus kiekvienas mintyse perbėgam, kas gera ar bloga praeitais metais įvyko mūsų asmeniniam, organizaciniam ir tautos gyvenime. Su baime ir viltimi žvelgiame į naujuosius 1977-sius metus spėliodami, ką jie mums atneš. O kaip gera būtų iš anksto žinoti būsimą laiką sampratą, savo akimis matyti būsimas gyvenimo prietemas ir pragiedrulių, iš anksto girdėti įspėjimus nelaimę garsus ir tam pasiruošti.

Su naujais metais pradėdam naują laikotarpį, kuris uždeda mums dar vienų metų svorį. Sakome, jog laikas bėga nešdamas kartu su savim ir mūsų gyvenimo dalį, tikrovėje ne laikas, o tik mes bėgame palikdami laiką, skubame vis dejuodami, kad jo per mažą.

Kas praeitais metais įvyko jau žinome. Jie buvo turtingi įvairiausiais kultūriniais renginiais, bet ar daugelį iš jų galime vadinti kultūriniais? Dažniau jie vadintini tik socialinio pobūdžio renginiais, o programos tik valgantiems ir geriantiems palinksminti, bet ne į kultūrinę vertybę įsijausti. Rengėjai sako, jog pobūvio pobūdžio renginiai sutelkia lėšų kultūriniais reikalams. Tačiau, pažvelgus į praeitų metų renginių kalendorių, matome daugiausia tik tokių lėšų telkimus, o kada gi gausim daugiau progų pamatyti pačią kultūrą? Kultūriniais vadinami renginiai skiriami dvasios penui, į juos einame keletą valandų praleisti iškilesnį šventadienio nuotaikoj, iš kasdienybės pakilti aukščiau, deja, tokių renginių metų tėkmėje nedaug susilaukėm.

Žengiam į naujus ir paslaptinius metus, iš kurių laukiam ne vien sau asmeninės gerovės ir laimės, bet ir mūsų aukštesnių tautinių siekimų išsipildymo, mūsų organizacijų veiklos didesnio įprasminimo. Laimėjimui reikalinga viltis, o planų bei uždavinių įgyvendinimui reikalinga tvirta valia, ryžtas ir aktyvesnės

veiklos išvystymui, tautinių siekimų vykdymui reikia tvirto ir materialinio pagrindo. Be šių savybių jokios idėjos nei gražiausi planai negali būti įgyvendinti.

Mes esame liudininkai praeitų metų tarptautinių politinių aplinkybių nepalankumo mūsų laisvės kovai. Tai rodo, kad kelias į laimėjimą ilgas ir tai priemen mums visiems siekti pilno sutarimo, solidarumo, planingos ir vieningos veiklos, kad lietuvių visuomenė matytų mūsų organizacijų ir institucijų gerus norus bendradarbiauti savybėje, o svetimieji matytų mūsų vieningą nusistatymą siekti bendrojo didžiojo tikslo, kelti Lietuvos vardą viešnoj pasaulio politikoj, išlaisvinti mūsų Tėvynę iš sovietinio okupanto.

Praeitais metais viešojoje spaudoje ir televizijoje žydai lietuvių kaltino jų masiniu žudymu talkinant naciams — Lietuvos okupantams, bet mes tylėjome, nors gerai žinome, kad tai netiesa ir turime daug argumentų tokiai sovietinės įtakos propagandai atremti. Mes tylėjome lyg išpažindami kaltę, o turime daug jaunų intelektualų, tam yra ir Lietuvos laisvinimo institucijos, į kurias svarbiais momentais nukreiptos lietuvių visuomenės akys.

Mūsų politinio, kultūrinio bei visuomeninio darbo jėgų yra toks ribotas kiekis, o darbų tiek daug ir jie dideli, todėl energijos eikvojimas savitarpio ginčams, kurių netrūko praeitais metais yra tautinė nuodėmė. Nuo mūsų priklausys, ar senieji metai nusineš užmarštin mūsų klaidas ir dėl jų prarastą laiką, ar bendros idėjos, bendri siekimai, bendras priešas sujungs mūsų gretas visam laikui.

PASISAKĖ PRIEŠ VAIKŲ VEŽIOJIMĄ Į PIONIERIŲ STOVYKLAS

ALT suvažiavimas Chicagoje lapkričio 13 d. savo rezoliucijoje konstatuoja, kad vaikų vežiojimas į okupuotos Lietuvos pionierių stovyklas ir studentų vyki-

LIETUVIŲ ŠEIMOS KALBA — LIETUVIŲ KALBA

Gyvenant savo tautoje ir valstybėje, niekam nėra galvą neateitų noras kalbėti apie šeimos kalbą. Tai buvo labai paprasta ir natūralu, kad lietuvių šeimos kalba negali būti kitokia, kaip lietuvių kalba. Net ir tuo atveju, kai lietuvis vedavo kitos tautos moterį, šeimos kalba būdavo tik lietuvių.

Bet šiuo metu dalis lietuvių tautos yra JAV, Kanadoje, Australijoje, Pietų Amerikoje, Anglijoje, Vokietijoje ir kitur. Visi esame atitrūkę nuo savo tautos kamieno ir gyvename svetimos valstybės, kur vartojama ir mokykloje, ir darbovietėje, ir kaimynystėje ne mūsų kalba, o mums svetima. Vartojame tą svetimą kalbą ir mes, bet norime išlikti lietuviais, neužmiršdami savo lietuvių kalbos. Tai natūralu, kad savo kalbą vartojame namie, savo šeimoje ir bendraudami su tautiečiais lietuviais. Atrodo, jog nutautimo problemos nėra. Bet gyvenimas rodo ką kitą: dalis mūsų vaikų Amerikoje nebekalba lietuviškai, arba kalba labai sunkiai, laužytai žodžiais, angliškais sakiniiais. Kodėl?

Geras klausimas. Ir nelengva į jį atsakyti. Vienas dalykas tik aiškus, jog tėvai nenorėjo, kad vaikai lietuviškai nekalbėtų. Bet kelti tėvai, kad nuo pat mažystės neatreipė dėmesio į vaikų kalbą. Buvo tėvų pareiga reikalauti ir visados žiūrėti, kad vaikai namie kalbėtų tik lietuviškai. Tai, sakyčiau, gan sunki pareiga, ypač kai šeimoje keli vaikai skirtingo amžiaus. Vieni pareina iš mokyklos, mokosi angliškai ir nejučiomis ima diskutuoti savo problemas anglų kalba. Mažesnieji nori dalyvauti jų pokalbiuose. Taip pamažu anglų kalba išstumia lietuvių kalbą iš tarpusavio pokalbių. Kad to neatsitiktų, tėvai turi kovoti ir kovoti su vaikais dėl šeimos kalbos — lietuvių kalbos. Juo

griežtesnė kova, juo didesnis laimėjimas.

Kovoti reikia visomis priemonėmis. Pirmutinis ir svarbiausias dėsniis — šeimoje vartojama tik lietuvių kalba. Jokių nuolatų Tėvai nuolat turi kalbėti su vaikais tik lietuviškai. Nuo mažens pratinti vaikus skaityti knygas ir laikraščius garsiai, kai tėvas, iš darbo grįžęs, ar kai motina dirba ruošos darbus. Negeirai ištariamus žodžius taisyti, nesuprantamus išaiškinti. Negailėti pinigų lietuviškoms knygoms ir laikraščiams.

Mokyklinio amžiaus vaikus leisti į liuanistinę mokyklą. Jei tokios nėra, reikia ją suorganizuoti ir įsteigti, nors ir nedidelę, su vienu ar dviem mokytojais. Mokykla padės mokyti lietuvių kalbą, supažindins su Lietuvos geografija, istorija, menu — dainomis, muzika, lietuviškais šokiais. Tuo pačiu laiku įrašyti vaikus į lietuviškas organizacijas: skautus, sporto būrelį, tautinių šokių grupę, jaunimo chorą, jei jis yra. Žiūrėti ir sekti bei skatinti, kad vaikai bendrautų ir rastų laiko susitikti su lietuviiais. Tėvai visad turėtų būti pavyzdžiu vaikams. Toji kova su vaikais dėl lietuvių kalbos ir lietuviškumo už-

truks, kol vaikai išeis į suaugusių gyvenimą.

Praktika rodo, kad tų tėvų, kurie su vaikais nuo mažens ištvermingai kovojo dėl lietuvių kalbos, visi kalba lietuviškai ir daugiau ar mažiau bendrauja su lietuviiais ir rūpinasi lietuvių. Kurie tėvai nekreipė į vaikus dėmesio ir džiaugėsi, kad vaikai jau gerai angliškai "mala", nenorėdami ir nesąmoningai nustūmė vaikus į amerikonišką "katilą". Taip mes praradome dalį savo jaunimo.

Kad klaidų nekartotume, žinokime, jog lietuvių šeimos kalba — lietuvių kalba. Kaip gyvenime kovoja dėl kiekvienos vertybės, taip reikia kovoti dėl lietuvių kalbos ir dėl lietuviybės, nesigailint jėgų ir priemonių, nes lietuviybė yra lietuviui didelė ir brangi vertybė.

M. Stonys

• Naujoji Viltis, politikos ir kultūros žurnalas (nr. 9) jau išėjo iš spaudos ir siuntinėjamas prenumeratoriams. Norintieji žurnalą įsigyti kreipiasi į administratorių Bronių Kasakaitį 7150 So. Spaulding Ave., Chicago, Ill. 60629. Žurnalą leidžia Korp! Neo-Lithuania ir Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga.

Šis bei tas

SKIRPSTAS

Tautinių darbų vagose viena iš svarbiausių sričių — jaunimo savoje bendrijoje išlaikymas. Jaunieji paprastai turi daug gerų norų, jėgų, veržlumo ir idealizmo. Sudarant tinkamas sąlygas ir nepagailint nuoširdaus dėmesio bei visapusiškos paramos, jie tikrai pamilsta lietuvių ir tampa naudingi tautos nariai. O jų nutolimas nuo saviškių ir nutautimas, deja, dažnai yra mūsų pačių kaltė: per daug esame užimti savais smulkiais reikalais, savom organizacijom ir renginiais, sukaktim ir pagerbimais, politiniais ginčais ir t.t. Bet naujus metus pasitinkant verta savas sąžines persijoti ir ryžtis bent kiek pakilti iš apsamanojimo, kad jaunimo lietuviškumu rūpintumės ne tik dailiais žodžiais ar padėjavimais, bet ypač konkretniais būdais.

• Rugsėjo Skautų Aids rašoma iš praeitos vasaros stovyklos dienoraščio: "Deja, lauktų svečių nedaug, nei vakar, nei šiandien. Jei mes nebijom per lietuvių stovyklauti, kodėl turėjo svečiai pabijoti mus aplankyti? Kur tie vyresnieji skautai, skautų bičiuliai, kurie taip nori, kad mes per tautines šventes stovėtume uniformuoti su vėliavom pamaldose, o mūsų neaplangko net vieną kartą per metus?"

Gal būtų, senus metus baigdami pagaliau susigėsim savo nenuoširdumo ir — pasiryšime su savoju jaunimu visur būti draugėje. Per žiemos sezoną bus daug progų parodyti tikrą dėmesį — eiti į visus jaunolių pasirodymus, negailėti aukos, kur tik prašoma.

• Tėvynės Sargo nr. 2 pedagogas A. Rinkūnas tarp kitko rašo: "Dėl pasitaikančių lietuviškojo švietimo nesėkmių nevisur kaltos jaunosios šeimos. Dalis kaltės tenka ir įvairiems planuotojams, kurie vieni kitų nelabai pripažįsta, retkarčiais giedodami gubės, lydzio ir vėžio giesmę". A. Rinkūnas nurodo tokį faktą, kai Dainavos mokytojų stovykloje, vertinant kanadiečių sukurta naują mokslo priemonę — uždavinines korteles, jo projekto autoriai nebuvo į diskusijas pakviesti, ir taip to darbo nežinantieji žmonės korteles visai "sudirbo". Dar A. R. pastebi, jog dabar "faktiškai PLB švietimo Tarybos darbą atlieka JAV LB švietimo Taryba, gaudama stambias sumas iš JAV Lietuvių Fondo. Ir taip visas švietimo planavimas lieka vieno krašto rankose, kurias sukioja viena partinė grupė".

Šaltasis karas... (16)

Tolimesni įvykiai

Tuo tarpu, kai Vakarų Vokietijos laikraščių pirmuose puslapiuose vyraavo naujienos apie Spiegelio bylą, prasidėjo Kubos krizė, kurią sukėlė sovietai, gabendami į tą salą savo raketas. CIA tai susekė palyginti labai anksti, kas davė laiko priversti Chruščiovą atšaukti į ten plaukiančius prekybinius laivus su raketom. Gehleno agentų raportai prisidėjo prie CIA pasisiekimo.

Tuo laiku vokiečių žvalgybininkai turėjo gerus santykius ne tik su amerikiečių, bet ir britų bei prancūzų.

CIA prašant, vokiečiai suorganizavo Egipto žvalgybą, o vėliau, kaip Egiptas pradėjo smarkiau flirtuoti su Maskva, daug padėjo Izraeliui.

1963 m. rudenį Adenaueris pasitraukė iš kanclerio posto ir buvo pakeistas prof. Ludwig Erhardu, kuriam BNB institucija ir žvalgyba bendrai nebuvo arti širdies. Iš viso, artėjo atlydis ir šaltasis karas buvo vedamas daugiau subtiliais būdais.

Kad sovietai ir toliau ne labai skaitosi su priemonėmis, gali pailiuoti Horst Schwirkmanno atsitikimas. Vieną gražų rugsėjo mėn. sekmadienį, 1964 m., ta pavardę vokiečių ambasados Maskvoje pareigūnas su partija kitų diplomatų lankėsi Sagorsko vienuolyne netoli Sovietų sostinės. Atsiklaupęs pasimelsti, Schirkmannas pajuto, kad kažkas palietė jo koją. Kai jis žvilgterėjo, jo kaimynas skubiai šalinosi. Į Maskvą Schwirkmannas grįžo jau sunkiai sirgdamas. Amerikiečių ambasados daktaras rado sunkų uodos nudeginimą koku tai chemikalų. Sovietai siūlėsi Schwirkmanną patalpinti vienoje savo ligoninių, bet vokiečių ambasada specialiu lėktuvu grąžino Schwirkmanną į Vokietiją. Čia buvo konstatuota, kad į jį buvo paleistos garstyčių dujos, kurios paprastai žmogų nugalabina per kelias dienas, nepalikdamos jokių pėdsakų.

Schwirkmanno specialybė buvo paslėptų mikrofonų ieškojimas. Už tat jis ir užkliuvo sovietams. Likimo ironija norėjo, kad Schwirkmannas jau prieš tą incidentą buvo atšauktas iš Maskvos, kurie apleisti rengėsi rugsėjo 8 dieną. Padėtis buvo keblė, nes Chruščiovas ruošėsi aplankyti Vokietiją. Po ilgesnio svyravimo Erhardo vyriausybė nutarė pareikšti formalų protestą, kurį sovietai po 13 dienų atmetė, kaltindami tam "tikrus Vokietijos sluoksnius" norint kliudyti

vokiečių-rusų santykių pagerėjimą. Schwirkmanno įpėdiniai ambasadoje vėliau rado dar 30 paslėptų mikrofonų.

Tuo laiku įsiliepsnavo ir Vietnamo karas. Gehlenui atrodė, kad už šiaurės Vietnamo ambicijų slepėsi sena Pekino svajonė komunizmas ir savo įtaką pirmiausiai išplėsti Indokinijoje, o vėliau Korėjoje ir Taiwane, ką automatiškai pasektų Indonezija, kur kompartija turėjo 2,500,000 narių.

Bet tuo tarpu pasaulis buvo daugiau susidomėjęs Chruščiovo pašalinimu. Gehlenui jis nebuvo netikėtas. Jis žinojo, kad 'nuomonių skirtumas' Kremliuje vis daugiau ryškėjo ir Chruščiovui buvo primetama kaltė už Kubos operacijos nepasisekimą. Ekspertai laukė, kad Chruščiovą pakeis kokia 'troika'. Bet ji buvo tokia, kurioje visą laiką vadovavo tik vienas arklys. Iš pirmos dienos buvo aišku, kad Brežnevas ir bus tas arklys. Du kiti 'troikos' partneriai Bordgornij ir Kosyginas galėjo išlaikyti savo vietose tik iki tol, kol neprieštaravo Brežnevui.

Dvi dienas po Chruščiovo nuvertimo, kiniečiai sušprogdino savo pirmąją atominę bombą. Tai nebuvo staigmena Vakarų žvalgybom, tačiau jų analistai pradėjo dirbti viršvalandžius stengdamiesi įspėti ateitį. Gehlenas pranašavo savo vyriausybei, kad be Maskvos pagalbos Kinija ilgesniam yra pasmerkta likti antros rūšies galybė.

Tie įvykiai paskubino ir raidą Indonezijoje. Kompartija nutarė, kad ilgiau laukti negalima ir reikia perimti valdžią. Gehlenas jau kurį laiką gaudavo žinių, kad prezidentas Sukarno dalyvauja suokalbėje su komunistais, nors tie vėliau ruošėsi ir jį likviduoti. Valdžiai pagrobti reikėjo nužudyti keliolika generolų. Tai komunistai ir pradėjo 1965 m. rugsėjo 30 dieną saulei nusileidus. Nužudytų tarpe ir buvo du Vokietijos draugai: kariuomenės štabo viršininkas gen. Yani ir

ALT S-gos I-mas skyrius gruodžio 7 d. surengė išleistuves inž. K. ir A. Krulikams, išsikeliantiems gyventi į Floridą. Iš kairės: A. Koncė, J. Maurukienė, J. Mačernienė, dr. E. Noakas, Jurgis Kiaunė, Aldona Krulikienė, inž. Kazys Krulikas, A. Diržys, J. Gasiliūnienė J. Vilpišauskas ir Kazys Bačauskas. Stovi: E. Leleiva, Apolinaras Vebeliūnas, Janina Gerdvilienė ir skyriaus pirmininkas Juozas Maurukas.

NEW YORK

KRULIKAI IŠSIKĖLĖ GYVENTI Į FLORIDĄ

Gruodžio 7 d. New Yorke ALT S-gos Pirmasis skyrius atsisveikino su dviem savo nariais — inž. Kaziu Kruliku ir jo žmona Aldona Krulikienė, persikeliant jiems į saulėtąją Floridą. Ta proga buvo sušauktas specialus skyriaus narių susirinkimas ir surengtos vaišės, kuriose dalyvavo gana daug dalyvių. Skyriaus pirmininkas J. Maurukas iškėlė inž. Kruliko labai didelį nuopelną Tautinei Sąjungai. Jis išbuvo 18 metų skyriaus išdinininku, siejojo tautininkų reikalais, Dirva, rašė straipsnius, aukojo spaudai palaikyti, lietuvių bei išlaikyti, rėmė Kultūros židinį, abu su žmona uoliai lankė skyriaus susirinkimus ir valdybos ar komisijų posėdžius, o ponia Krulikienė paskutiniu laiku buvo dvi kadencijas skyriaus pirmininkė, pasireiškusi veiklu. Visa tai ypatingai bu-

vo pabrėžta vaišėse kalbėtojų. Kazys Krulikas priklaušė ir kitoms organizacijoms, ir ten buvo aktyvus, darbštus, kruopštus.

Vaišės surengė skyriaus sekretorius Apolinaras Vebeliūnas savo namuose, Richmond Hill, su moterų pagalba. Vadovavo A. Diržys.

Vis daugiau Tautinės Sąjungos žmonės įsikūriant Floridoje, reikia tikėtis, kad ten greit susiorganizuos ALT S-gos skyrius. (k)

• Klaipėdos Krašto prijungimo prie Lietuvos paminėjimas New Yorke įvyks sausio 16 d., sekmadienį, Christ Congregation šventovės patalpose. Prasidės 2 v. p. p. pamaldomis, po to apatinėje salėje bus tęsiama su programa. Tradiciniu būdu tokius minėjimus rengia susidėję šios organizacijos: Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugija, L. L. K. Savanorių Sąjunga, Ramovėnai ir šaulių kuopa. Ta pačia proga bus prista-

tyta nauja knyga apie Mažąją Lietuvą ir paminėta L. Rėzos 200 metų sukaktis.

• Veronika Gudienė, atminimui savo vyro a. a. Stasio Gudo, per Jurgį Kiaunę atsiuntė Dirvai paremti auką 100 dol.

Nuoširdžiai dėkojame už auką.

WANTED 1ST CLASS SKILLED BORING MILL OPERATORS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Modern established plant in need of an operator capable of individually performing experimental prototype and tooling work on material such as castings, forgings and weldments. This is a permanent opportunity. Overtime, paid benefits.

SEVAKIS INDUSTRIES INC.
Schoolcraft-Telegraph Area
313-535-5150 (52-3)

CLASS A TOOL & DIE MAKER

Must have job shop experience. Must be able to build and repair all types of light stamping dies from prints or samples. \$8.00 per hour starting rate with all fringe benefits, and to work and live in a small congenial community.

YANKEE WIRE CLOTH
PRODUCTS, INC.
222 WEST MAIN ST.
WEST LAFAYETTE, Ohio 43945
(614) 545-6328 (52-3)

GERIAUSIA DOVANA

ŠVENČIŲ PROGA šeimai ir artimiesiems — K. Bielinio fondo premijuota knyga: PĖDOS MIRTIES ZONOJE. Jos autorė Elena Juciūtė, septynerius metus iškalėjus Sibiro tundrose ir vergų darbo stovyklose, aprašo savo pergyvenimus.

Šios knygos jau net tris laidas išleido L.S.S.T. Simo KUDIRKOS kuopa New Yorke. Gaunama visuose knygų kioskuose, pas platintojus ir tiesiog pas leidėjus, rašant adresu: K. Bačauskas, 84-55 86th Ave., Woodhaven, N. Y. 11421. Knygos kaina — \$10.00 (USA). (50-1)

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

KŪRYBA IR MOKSLAS

IŠNYKĘ SAPNAI

ANTANAS NAKAS

Santara-šviesa ir Pelkių žiburėlis, kuris su dideliu pasisekimu patiekdavo per Margučio radijo Chicagoje mūsų rašytojų ir poetų kūrybą š. m. gruodžio mėn. paminėjo aktorės ir režisierės Dalios Juknevičiūtės mirties sukaktuves (1935-1975). Šia proga buvo išleis-

KALBOS VARGAI

T. KLYGA

Kalbos lyčių trumpėjimas — tai savaiminės pastangos lengviau ir trumpiau išsireikšti. Taip laikas ir energija sutaupoma, sklandžiau ir ryškiau mintis pasakoma. Ypač tobula išraiška yra, pavyzdžiui, patarlių ir aforizmų: maža žodžių, daug turinio. Ir poetai žino taupaus žodžio vertę. Senovėj, tiesa, buvo lėti laikai, ilga ir paini išraiška buvo lyg pramoga, teikė savito grožio. Bet atomo amžiuje visi skuba. Tad galūnių trumpėjimas visai tinka.

Be dažnų atvejų, kaip bendratis, linksnių ir asmenų galūnės (bėgt, visiems, einam), kiek retesnė yra būtojo dalyvio trumpinė lytis: užuot sakę vėtros užusios ir draskiusios tariame vėtros užę ir draskę... Čia prasmė nė kiek nenukenčia, o atpuola net pusė žodžio šalin. Ne tik taupu, bet daug sklandžiau ir aiškiau, nes ilga žodžio uodega — tik painiava, užgriozdina sakinį. O antra, šiuo trumpinimu atsimita įkyriosios šnibždesio raidės S — net dvi vienam žody! Kalba tampa skambesnė, gražesnė. Juk mūsų kalboj ta viena yda tėra, būtent, per daug garsų s... Ypač dainoj solistai tų s baidosi.

Ta bevardė dalyvio lytis tebegyva tarmėse. Poetai, itin jautrūs kalbos grožiui ir prasmei, dažnai renkasi šią tinkamesnę lytį, o ne gramatinę, t. y. pilną galūnę. Antanas Baranauskas Anykščių šilely taip rašo: "Kalnai kelmuoti, pakalnės nuplikę..." — taigi, ne nuplikusios.

Dabar š. m. Pergalės nr. 6 P. Kniūkšta tuo reikalu sako: "Nieko negalima sakyti prieš poetų pamėgtas dalyvių bevardės giminės formas — nuvytę žolės, pamėlę nendrės, gal tik tiek, kad jomis nereikia per daug švaistytis". Vadinas, valia vartoti, tik kalbininkai vis tiek šnairuoja. Bet mums tikrai nepakenks kalbos grožio, sklandumo ir taupumo mokytis iš savų poetų.

ta, labai rūpestingai paruošta, pačios aktorės įkalbėta "Skaity Dalia Juknevičiūtė" plokštelė. Iš plokštelės Dalios balsas prabyla į mus visais mūsų kalbos niuansais, taip lyg ją mes girdėtumėm gyvą į mus kalbant.

Neįkainuojama dovana mūsų mokyklinio amžiaus jaunimui ir kiekvienam iš mūsų. Pelkių žiburėlio kolektyvo vardu Dalia Bylaitienė, kuri su kitais bendradarbiais įdėjo daug darbo ir nuoširdaus rūpesčio, išleidžiant plokštelę, sako: "Tikimės, kad mūsų darbas, išleidžiant plokštelę, jūsų nepavils, kad gyvas Dalios balsas primins jums ją pačią, o jos didelės pastangos ne tik gaivinti mūsų literatūrą, bet ir gerai paruoštu skaitymu ją jums atnešti kaip brangią dovaną, bus palankiai įvertintas".

Plokštelėje įrekoruoti: Krėvė-Mickevičiaus Gilšės ištrauka, Liunės Sutemos "Badmečio" ciklo eilėraščiai, Janinos Degutytės ir Algimanto Mackaus poezija.

Nutilo talentingos aktorės ir režisierės plakusi širdis. Tai buvo šviesi, didelių svajonių ir užmasčių asmenybė, nesuskubusi išsemti ir atleisti prieš mūsų akis viso savo talento. Jauna iškeliausi iš šio pasaulio nusinešė su savim į nežinomą savo svajones, meilę menui, teatrui ir mums.

Plokštelės išleidimo proga girdėjome mūsų rašytojų — dramaturgų, režisierių, aktorių, poetų, muzikų atsiminimus apie Dalią, kuriuose pasireiškė jos netekimo skausmas, apie tokią retai pasikartojančią giedrią asmenybę, kuri atėjo gyventi į šią pilną ilgesio ir skausmo žemę. Tie jos troškimai, svajonės ir kūrybinis darbas dabar, atrodo, sustingo gintaro gabale, kurį paėmus į ranką galime grožėtis.

Kai aš atsisveikinimo me-

tu stovėjau prie Dalios karsto, kuri mirė ligos iškankinta, prisiminiau valandas praleistas su ja įvairiuose pokalbiuose apie žmones, meną, poeziją, teatro vaidybą ir muziką. Ji daug žinojo ir į viską jautriai reagavo. Daug ką aš iš jos išmoka. Ji buvo turtinga ne materialinėmis gėrybėmis, bet savo elgesiu, žinojimu, darbais. Ji priklausė prie mūsų dvasinių aristokratių moterų elito, Stebint jos amžinybės užmerktas akis, man atėjo mintis: "Viešpatie Jėzau, Tu meldiesi už tuos, kurie Tave kryžiuoja ir Tu kryžiuoji tuos, kurie Tave myli". (Bloy).

Su meile paruoštą minėjimą pravedė Dalia Bylaitienė, aktorė N. Martinaitytė ir radijo komentatorius Narbutis. Minėjimą užbaigė dainininkai N. Linkevičiūtė ir B. Prapuolenis, padainuodami duetus.

Dalia Juknevičiūtė — aktorė ir režisierė gimė 1935 m. Kaune. Duktė žinomo Lietuvoje režisieriaus Romualdo Juknevičiaus. Išėmimoje gyveno Chicagoje. Baigė šv. Kazimiero kolegiją. Vėliau studijavo meną Chicagos Meno institute, kurį baigė bakalauro laipsniu. Kaip dailininkė dirbo A. Valeškos vitražų studijoje. Iliustravo A. Mackaus ir L. Sutemos poezijos rinkinius. Domėjosi teatru. Gavusi Chicagoje Gudmano teatro studijos stipendiją, baigė teatro studijas ir vaidino tame teatre Tolstojaus, Brechto, Giraudaux ir kitų dramaturgų veikaluose.

Lietuvių scenoje režisavo škemos, Ostrausko, Sruogos, Landsbergio ir kitų autorių veikalus.

Prieš pat mirtį režisavo Ostrausko puikų veikalą "Kvartetas", kuriame pasireiškė jos neeilinis režisierės talentas ir didelis išradingumas, dirbant ne su profesionaliais aktoriais, bet

Prof. J. Žilevičius 1961 metais.

PROF. JUOZAS ŽILEVIČIUS SUKAKTUVININKAS

STASYS SLIŽYS

Kovo 16 d. prof. J. Žilevičiui suėjo 85 metais amžiaus. Tai yra sukaktis, kurios negalima nepaminėti tuo labiau, kad jubilatas yra vienas lietuvių muzikų, pasireiškęs kaip dirigentas, kompozitorius, muzikos kritikas bei muzikologas. Profesorius savo vardą įamžino, įsteigdamas savo vardo Lietuvių muzikologijos ar-

su jaunais meninkais, kurių daugumas buvo muzikai.

Talentingoji aktorė ir režisierė, pavargusi gyvenime, bet visada giedri ir šviesi, teatro mene ieškojo svajonių realizavimo, kažko, gal nepasiekiamo, didelio dėl kurio būtų verta gyventi.

Jos žemiška kelionė buvo trumpa kaip išnykęs rytinis sapnas.

Plokštelė (kaina 6 dol.) gaunama pas Pelkių žiburėlio redaktorius:

1) Petras Jurkštas, 6541 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629. Tel. 434-7149.

2) Leonas Narbutis, 346 Ridge Ave., Claredon Hills, Il. 60575. Tel. 434-4525.

3) Dalia Byla, 6949 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629. Tel. 434-4525.

chyvą, kurį paaugojo lietuvių tautai. Drąsu tvirtinti, kad jei ne prof. J. Žilevičiaus pasišventimas, tai šiandien tokio vertingo archyvo neturėtume. Šalio to profesorius yra parašęs instrumentinės muzikos, salo ir chorinių dainų ir giesmių, operėčių, kantatų, mišių ir muzikinės literatūros vertingų knygų. Šiuo rašiniu noriu priminti lietuvių visuomenei asmenį, kuris įvykdė daug didelių darbų ir iki šios dienos nenuilstamai tebesidarbuoja.

Prof. J. Žilevičius specialiai muzikos mokyti pradėjo 1905 m. pas Plungės varg. N. Sasnauską, baigusį Varšuvos konservatoriją. Suprantama, kad pirmasis J. Žilevičiaus mokytojas vartodavo tik rimtą ir gerų kompozitorių muziką, kuri jauną studentą nukreipė į tikrąjį muzikos meno kelią. Po trejų metų N. Sasnauskas apleido Plungę ir 17 metų jaunuolis J. Žilevičius tapo vargonininku. Ir taip Plungėje pradėjo augti ir bręsti muzikinė veikla, kuri sėkmingai tęsėsi iki 1915 m., kai, vokiečiams okupuojant Lietuvą, rusų valdžia įsakė jauniems vyrams (Nukelta į 6 psl.)

Prof. J. Žilevičius...

(Atkelta iš 5 psl.)

trauktis į Rusijos gilumą. Pasitraukęs į Petrapilį, susipažino arčiau su Česlovu Sasnausko, kurio patariamasis įstojo į Imperatorišką konservatoriją. Įstojo be vargo, nes muzikoje buvo gerai pažengęs. Konservatoriją baigė 1919 m., parašydamas trijų dalių simfoniją. Petrapilyje lygiagrečiai studijavo archeologiją ir lankė meno institutą. Dirbti J. Žilevičius pasirinko Vitebską, kad, progai pasitaikius, greičiau patektų Lietuvon. Vitebsko rajoninėje konservatorijoje dėstė muzikines disciplinas, buvo muzikos lavinimo mokyklų inspektorium ir rajono chorų instruktorium. Konservatorijos taryba Juozui Žilevičiui suteikė profesoriaus titulą 1920 m. Tais pačiais metais prof. J. Žilevičius sugrįžo į Lietuvą.

Grįžęs Lietuvon, prof. J. Žilevičius įsijungė į Lietuvos meno kūrėjų draugijos muzikos sekciją, kuriai pasisekė suorganizuoti Lietuvos operos pradą. Ir štai pirmosios operos "Traviatos" pastatymui vadovavo Lietuvos operos taryba, kurios antruoju dirigentu, administratorium ir reikalų vedėju buvo prof. J. Žilevičius. Kurį laiką profesorius teko dirbti Valstybinėje archeologų komisijoje, o taip pat švietimo ministerijoje eiti meno viršininko pareigas. 1923 m. buvo išsiųstas į latvių dainų šventę susipažinti su šventės organizaciniais ir kultūriniais reikalais. Grįžęs viską reportavo švietimo ministrui ir pats ėmėsi iniciatyvos organizuoti pirmąją Dainų šventę Lietuvoje, kuri įvyko 1924 m. Surinkęs medžiagą apie choras, parašė Muzikos almanachą. Taip pat profesoriaus pastangomis buvo leidžiamas mėnesinis žurnalas "Muzikos Menas", kuriame sistemingai buvo aiškinamos dainavimo programos pradžios, vidurinių mokyklų ir mokytojų seminarijų su dainavimo metodiniais nurodymais. 1923 m. Klaipėdoje muz. St. Šimkui atidarius Muzikos mokyklą, prof. J. Žilevičius buvo pakviestas instruktorium ir inspektorium. Ten profesorius darbavosi iki 1928 m. ir paskutiniaisiais metais ėjo direktoriaus pareigas. Muzikos mokykloje suorganizavo lietuvių tautosakos rinkėjų būrelį, kuris per kelias vasaras surinko iki 300 eksponatų, daugiausia liaudies instrumentų. Labai apgailėtina, kad Petrapilyje ir Lietuvoje sutelkta muzikologinė medžiaga II-jo pasaulinio karo metu sudegė Gagžduose ir dabar JAV tėra išlikusi metrių knyga ir nuotraukos. Paminėtina, kad prof. J. Žilevičius...

J. Žilevičius studento uniformoje Petrapilyje 1915 m.

muziejaus patalpose ir Kauno miesto sode buvo suruošti 32 simfoniniai koncertai, kurių pasiklausyti susirinkdavo tūkstantinės minios.

Švietimo ministerijos siunčiamas prof. J. Žilevičius su šeima 1929 m. atvyko į JAV ir įsikūrė Elizabeth, N. J. Profesorius pavyko išjudinti rytų krašto lietuvių, kurie Vytauto Didžiojo metais (1930) Carnegie Hall suruošė Dainų šventę su 500 choristų šv. Patriko katedroje prof. J. Žilevičius atliko eilę vargonų koncertų, kurie klausytojams darė didingą įspūdį, nes profesorius buvo gerai išstudijavęs J. S. Bach'ą ir puikiai valdė instrumentą. Taip pat jungtinis choras daug kartų giedojo toje pačioje katedroje iškilingų pamaldų metu. Taip pat išvystė eksponatų telkimą Muzikologijos archyvu, kuris šiandien yra mūsų pasididžiavimas, o profesorius priklauso pagarba už nenuilstamą darbą iki šios dienos. Pasaulinėje parodoje New York (1939 m.) Lietuva turėjo savo paviljoną, o JAV lietuviai Lietuvių dieną suruošė Dainų šventę su 3000 choristų. Dainų šventės iniciatorius ir vyr. dirigentas buvo prof. J. Žilevičius. Taip pat profesorius daug prisidėjo prie žurnalo "Muzikos žinių" įsteigimo, išleido Lietuvių muzikų vardyną, Lietuvių Enciklopedijos muzikinio skyriaus redaktorius ir dažnas mūsų spaudoje muzikos kritikas, parašė istorinę knygą "Lietuvio vargonininkas išėviijoje". Dabar Lietuvių foto archyvas ėmėsi iniciatyvos išleisti "Amerikos Lietuvių etninę enciklopediją", kurios lietuvių muzikos, teatro ir šokio skyriaus redaktoriais yra prof. J. Žilevičius. Paskendęs visuomeniniuose ir muzikologiniuose darbuose profesorius rado laiko ir kūrybai, kuri pasižymi sudėtinga ir išplėsta forma ir melodingu muzikos kūrinio

'Gintaro' sambūris Baltimorėje

LB Baltimorės apylinkė lapkričio 20 d. savo metiniam kultūriniam renginiui buvo pasikvietusi Toronto tautinių šokių, dainų ir muzikos jaunimo sambūrį "Gintarą", kurio šokiais vadovauja R. ir J. Karasiejai, merginų-dainininkių asnuonetuko vadovė — Giedrė Paulionienė.

Kanadiškis sambūris tikrai vertas savo vardo — jis tikrai gintarinis savo išvaizda ir pasirinktą programą perdėm tautiškas. Jų tautinis aprėdas neiškreiptas, ypač merginų puošnūs drabužiai, kiekvienos vis kitokio atspalvio ir rašto derinių. Galvas puošė ne tik įprastinės karūnėlės, bet ir ilgos palaidos kasos. Tuo "Gintaro" mergaitės išsiskiria iš visų čia matytų sambūrių. Šio įspūdžio paveiktas ne vienas žiūrovų reiške pasigėrėjimą, kad "Gintaro" jaunimas esąs nepaprastai gražus. Baltimorės Liet. Svetainės scenoje jie atliko beveik ištisinę (tik su trumpa pertrauka) šokių, dainų ir muzikos pyne.

Gintariečiai turi ir savo pačių orkestrėlį, kuris groja tautiniams šokiais ir pritaria oktetui. Gaila, kad iširusi sambūrio anksčiau ugdoma liaudies instrumentų (birbynių, dūdelių, skudučių ir kt. sekcija. Viena šaunių sambūrio šokėjų vykdė pranešėjos (nenugirdau jos pavardės) vaidmenį, poetišku žodžiu aptardama kiekvieną šokį.

Torontiečiams lengvai sekėsi žiūrovus sužavėti savo jaunatvišku lakumu. Kad ir daug kartų matytus

pasisakymu. Konservatorijoje gerai išstudijavęs J. S. Bach'o kūrybą, prof. J. Žilevičius įnešė į mūsų muzikinę literatūrą rimtos kontraptinės muzikos ir kartu parodė menišką harmoninių priemonių praplėtimą, kur ypač ryškus polifoninis balsų vedimas užakcentuoja harmoninių funkcijų veržlumą ir kartu plastišką atskirų balsų linijų susipynimą. Visa prof. J. Žilevičiaus kūryba yra būdinga ir artima lietuviškai dvasiai.

Detroito Lietuvių Kultūros Klubas, kurio pirm. yra Antanas Musteikis, gruodžio 5 d. pagerbti jubiliatą suruošė akademiją su menine dalimi. Apie profesoriaus muzikinę veiklą kalbėjo muz. Alfonsas Mikulskis, o meninę dalį atliko Moterų vokalinis ansamblis. Buvo atlikti keli ir prof. J. Žilevičiaus kūriniai iš jo parašytų operėlių.

Baigiant linkėtina gerbiamam profesorius dar daug metų sveikam dirbantis lietuviškos dainos ir eismės labui

tautinius šokius kiekvienas sambūris atlieka vis kiek skirtingiau, pajvairindamas judesius ar savaip apdailindamas atskirus šokius. Ypač įspūdingai pašokta Sadutė, kuri čia sudarė turtum atskirą mažą baletą veikalėlį: grakščiai pavaizduota mergvakario apeiga su jaunosios kasų pynimu ir rūtų vainiko prisegimu. Apskritai, kanadiečių meną apibūdina žingsnio lengvumas, judesių liaunumas, tikslus ir sklandus šokyje figūrų sudarymas, viską atliekant smarkia sparta.

Programa pro žiūrovų akis prabėgo, praskriejo, galima sakyti, nespėjus nei gerai išžiūrėti. Kiek ilgiau dėmesys galėjo stabtelėti ties dainuojančių merginų būreliu. Sustojusios salėje, žemiau scenos, prie atskirų mikrofonų, orkestrėliui pritariant, į šonus pasisiūbuodamos, padainavo kelias daineles; iš jų padvelkė svajinga, romantinė nuotaika. O dainą "Kampelis širdžiai brangus esi pasauly tu vienas" nepaliaujančiu plojimu publika privertė pakartoti.

Programai pasibaigus, sa-

lėje girdėjau žmones šnekančią, kad tautiniai šokiai niekad nemusibosta, juos galima žiūrėti ir žiūrėti. Jei šaviesiems jie visuomet patrauklūs, gal nemenkesni jie atrodo ir kitataučiams. Tačiau jų mūsų renginiuose visada būna tik vos vienas kitas. Nežinia, ar kaltas būna rengėjų nepaslinkumas plačiau pasigarsinti ar svetimųjų nenoras lankytis į "etnikų" rengimus pramogas. Greičiausiai, kad nepakankamai mėginama ar visai nesistengiama įsiskverbti į visokią amerikine "midiją", skelbiant savąją kultūrą ir jos įnašą šiam kraštui.

Jau ne pirmą kartą kanadiečiai džiugina baltimoriečius liet. dainos, muzikos ir nei vaidybos meno lauktu vėmis. Juo ilgesnis nuotolis, varginanti kelionė ir didesnės paruošos reikalaujanti išvyka kitus pasirodyti, juo didesnė sambūrio jaunimui, o ypač jo nusipelnusiems vadovams, priklauso mūsų padėka.

Baltimoriečiai linki "Gintarui" dar ilgai ir ištvermingai tesėti, skleidžiant jauno lietuviško gaivališkumo grožį, vis spindint Baltijos pajūrio aukso skaidrumu.

M.

Grow With Us...

Uniloy Machine Division, a recognized leader in the manufacture of plastics machinery (blowmolding) is experiencing exciting growth and has an immediate need for qualified personnel. Our location is in far west Washtenaw County — minutes from the University of Michigan campus in Ann Arbor, with easy access to other major metropolitan areas.

MACHINE DESIGNER

Excellent opportunity for a qualified individual with 3 or more years of experience in the design of specialized machines or machine systems with knowledge of mechanisms, gears, drives, hydraulics and pneumatics. Knowledge of injection or other plastics processing would be helpful. Minimum requirements include a high school diploma plus trade or vocational schooling and/or 2 years of college in Engineering.

These are salaried positions offering exceptional benefits and promotional opportunities. Please respond by forwarding your resume, in confidence, which MUST include salary requirements to Les Baxter, Group Employee Relations Manager, Uniloy Group, 7605 Maple Road, Saline, MI 48176.

An Equal Opportunity Employer

uniloy
GROUP
bearing ball and bearing company

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UZ CERTIFIKATUS MOKAME:	
7 1/4 %	— 6 metų su \$1,000, minimum.
7 1/2 %	— 4 metų su \$1,000, minimum.
6 3/4 %	— 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/2 %	— 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 S. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juokas Gribauskas, vedėjas

Chicagos lietuviai

ANTANAS JUODVALKIS

KOMPOZITORIŲ VLADĄ JAKUBENĄ IŠLYDĖJUS

Š. m. gruodžio 13 d. 16 val., lankydamas savo studijos mokines, širdies smūgio ištiktas, staiga mirė, žinomas kompozitorius, profesorius, pedagogas, muzikos kritikas Vladas Jakubėnas. Dar gruodžio 12 d. vakare, Marquette Parko bažnyčioje klausėsi religinio koncerto, spėjo parašyti recenziją, tik pritruko laiko įteikti laikraščio redaktoriui (laiškas rastas jo kišenėje).

Prof. Vladas Jakubėnas gimė 1904. V. 15 d. Biržuose, ten ir gimnaziją baigė. Lankė Kauno valst. muzikos mokyklą, studijavo kompoziciją ir fortepijoną Rygos konservatorijoje. Baigė 1928 m. laisvo menininko laipsniu. Kaip švietimo ministerijos stipend., gilino studijas Berlyno aukštojoje valst. akademijoje pas F. Schrecker ir ją baigė 1932 m. Dėstė Kauno konservatorijoje, daug rašė spaudoje muzikos klausimais, ypač garsėjo savo recenzijomis. Tremtyje organizavo koncertus, akomponavo solistams, rašė spaudoje. Atvykęs į Ameriką, apsigyveno Chicagoje, buvo Ziono parapijos vargonininkas, turėjo privačią studiją, labai aktyviai reiškėsi muzikiniame gyvenime.

Muzikinis palikimas yra didelis ir jį įvertinti reiks ilgesnio lako.

Su prof. Vl. Jakubėnu atsisveikinimas įvyko gruodžio 17 d. Jaunimo Centro salėje. Laidotuvėmis rūpin-tis buvo sudarytas spec. ko-

mitetas, į kurį įėjo: Stasys Baras, kun. Povilas Dilys, Leonas Gružas, Erika Hollenderienė, Petras Petrutis, Vytautas Radžius, Algis Šimkus ir Alėksas Smilga. Atsisveikinimo akademiją pravedė Petras Petrutis.

Religinę dalį atliko kun. Stasys Neimanas ir kun. Povilas Dilys, kartu nušviesdamas velionies nueitą gyvenimo kelią ir kūrybinį palikimą. Atsisveikinimo kalbas pasakė: Algis Šimkus, dr. Leonardas Šimutis, žurnalistų sąjungos centro valdybos pirm. kun. Juozas Vaišnys, S. J., buv. mokinė Daiva Markelytė, kun. Jonas Josupait, mokslo draugas, latvis kun. Austis Sudars, poetas Kazys Bradūnas (paskaitė specialiai savo sukurta eilėraštį), Jaunimo Centro direktorius kun. Algimantas Kezys, S. J. ir PLB pirm. Bronius Nainys. Kalbų įtarpose, giedojo Dainavos ansamblis, muziko Aloyzo Jurgučio diriguojamas, operos vyrų choras, dirig. muziko Alfonso Gečo, solistai — Dana Stankaitytė ir Algirdas Brazis, akomponavo muzikas Alvydas Vasaitis. Atsisveikinimas baigtas visiems sugiedojus Lietuvos himną.

Atsisveikinimas praėjo didingo susikaupimo ženkle.

Velionis prof. Vladas Jakubėnas palaidotas (XII. 18) iš Tėviškės parapijos, Lietuvių tautinėse kapinėse. Velionį palydėjo ilga vilkstinė automobilių. Laidotuvėmis vadovavo laidotu-

Knygos sutikimo programos atlikėjai ir svečiai. Iš kairės: Valaitienė, klubo pirm. M. Marcinkienė, dr. J. Valaitis, autorė dr. V. Sruogienė, Jonikai, Puzinai, Šmulksčiai ir D. Bylaitienė.

vių direktorius Jonas Evans.

Su prof. Vl. Jakubėno mirtimi, lietuviai neteko žymaus kompozitoriaus ir muzikos kritiko. Kaip kritikas, Vl. Jakubėnas buvo reiklus, bet teisingas ir aukštos kultūros. Kritikavo ne asmenį, bet išpildymą.

LIETUVOS STEIGIAMASIS SEIMAS

Lietuvių Moterų Federacijos Chicago klubas gruodžio 19 d., Lietuvių Taut. Namuose surengė istorinės dr. Vandos Daugirdaitės-Sruogienės knygos "Lietuvos Steigiamasis Seimas" sutiktuves.

Popietę, įvadininiu taikliu žodžiu, atidarė ir pravedė klubo pirm. Matilda Marcinkienė. Knygos autorės gyvenimo, mokslo ir darbo nuejtą kelią papasakojo adv. Liudas Šmulksčys. Autorė dr. Vanda Sruogienė pasižymi pareigingumu, darbštumu ir meile lietuvių tautai.

Apie pačią knygą "Lietuvos Steigiamasis Seimas" plačiau pakalbėjo prof. dr. Jonas Puzinas. Išėvijoje rašyti istorinius veikalus nėra lengva, nes neprieinami šaltiniai-archyvai, bet laisvai gali dėstyti savo mintis ir interpretuoti faktus. Okupuotos Lietuvos istorikams lengvai pasiekiami archyvai, bet okupantas varžo minčių išreiškimą ir savaip nori aiškinti faktus. Nežiūrint to dr. V. Sruogienė įveikė visas kliūtis ir surinko visą reikiamą medžiagą.

Mirus buv. Steigiamojo Seimo pirmininkui Aleksandriui Stulginskiui, VLIKo seimas, įvykęs 1969. XII. 6-7 d.d. New Yorke, nutarė šį įvykį įamžinti, išleidžiant knygą. Sudarytoji komisija: dr. Jonas Puzinas pirm., dr. Bronius Nemickas ir Juozas Audėnas, pakvietė dr. Vandą Sruogienę parašyti Lietuvos Steigiamojo Seimo istoriją.

Turimomis žiniomis, dar

yra gyvi 8 Steigiamojo Seimo nariai: 6 tremtyje ir 2 okup. Lietuvoje.

Knygoje surinkta visi Steigiamojo Seimo atlikti svarbesnieji darbai ir priimti įstatymai.

Steigiamasis Seimas, atlikęs savo užduotį, 1922 m. išsiskirstė.

Knyga parašyta gyvai ir vaizdžiai, lengvai skaitoma.

Autorė dr. V. Sruogienė dėkojo visiems talkininkams, įgalinusiems šiai knygai pasirodyti, ypač L. M. Fed. Chicago klubui už sudarytas sąlygas supažindinti visuomenę su šia knyga. Užsklandai, klubo pirm. M. Marcinkienė paskaitė iš knygos ištrauką apie kauniečių džiaugsmą, susirinkus Steigiamojo Seimo nariams.

Popietėje dalyvavo arti šimtinės kultūrininkų, kurie klubo narių buvo pavaišinti kava su pyragaičiais.

CHICAGOS TAUTINIŲ NAMŲ SUKAKTIS

1977 m. kovo mėnesį sukanka 10 metų, kaip Tautinių Namų organizacija egzistuoja Chicagoje. Valdyba rengiasi dešimtmetį tinkamai atžymėti. Metinis narių susirinkimas pratomas kovo mėn. 19 d. Po susirinkimo rengiamas banketas su sukačiais minėti tinkama programa. Valdyba tad iš anksto kreipiasi į visus narius, kad jie kovo 19 dieną rezervuotų šiam minėjimui.

TAUTINIUOSE NAMUOSE SEKMADIENIŲ POPIETES

Sausio 23 d. prof. dr. J. Valaitis — Alkoholizmo patologija.

Vasario 27 d. rašytoja, aktorė B. Pūkelevičiūtė — Oskaro Milašiaus kūryba.

Kovo 20 d. prof. dr. R. Nemickas — širdies problemos.

Balandžio 24 d. literatūros kritikas A. T. Antanaitis — Lietuvių literatūra išėvijoje.

MIRĖ BURMISTRAS RICHARD J. DALEY

Širdies priepuolio ištiktas, savo ofise, mirė Chicago miesto ilgametis burmistras Richard J. Daley.

R. J. Daley burmistru buvo išrinktas iš eilės šestą kartą ir šias pareigas ėjo 22 metus. Mirė sulaukę 74 metų. Buvo Cook county demokratų partijos lyderis. Pagarsėjo savo įsakymu miesto policijai padėgimų ir plėšimų atveju šauti į nusi-kaltėlius. Taip suvaldė įsi-siubavusius kriminalinius elementus. Pastaruoju metu nusikaltimai Chicago gatvėse ir susisiekimo priemonėse buvo šiek tiek apvaldyti.

Burmistro R. J. Daley propaguotas Crosstown greitkelis, dėl kurio priešinosi Illinois gubernatorius D. Walker, greičiausiai, bus palaidotas. D. Walker dėl to prarado Daley malonę ir pirminiuose rinkimuose demokratų sąrašą pralaimėjo. Šiuo metu Chicago liūdi savo ilgamečio burmistro.

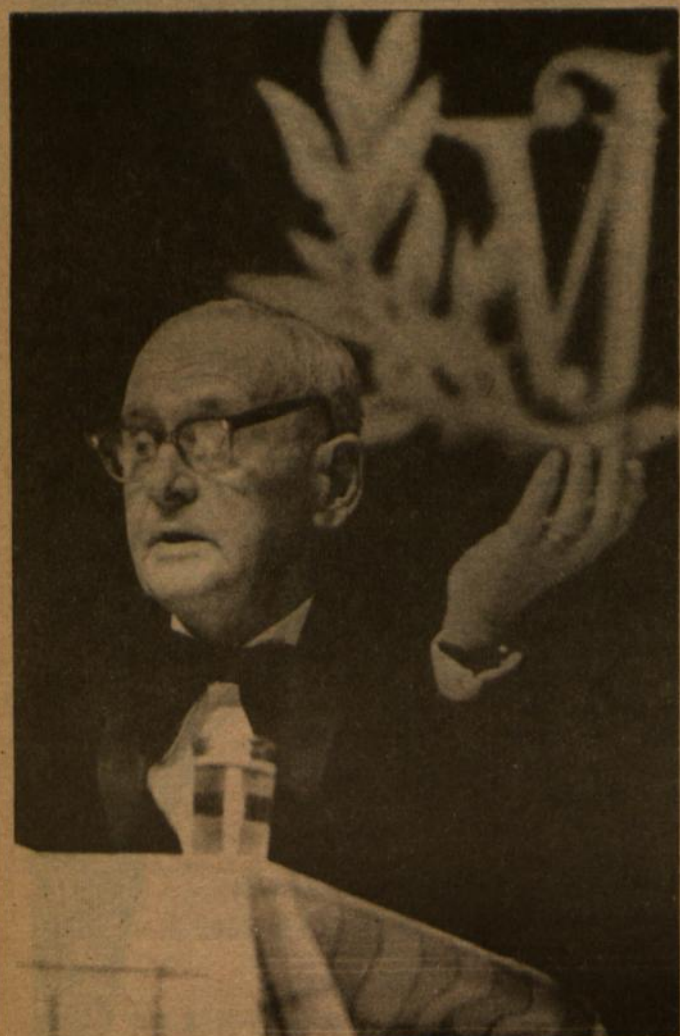
K Ū Č I O S

Lietuvių tarpe yra įsigalėjęs paprotys Kalėdų išvakarėse švęsti Kūčių vakarą. Laisvoje Lietuvoje Kūčios buvo laikomos šeimos vakaru ir dažniausiai praleidavo savųjų tarpe. Vaikai skubėdavo atvykti pas tėvus ir dalyvauti džiaugsmo vakarieneje.

Šį gražų paprotį, lietuviai taip pat bando palaikyti ir šiame krašte. Tai graži ir girtina pastanga.

Kaip daugelį dalykų ar įvykių, prisitaikydami prie aplinkybių, atliekame ne tikrąją data, bet atkeldami arčiau ar nukeldami toliau. Kai kurios organizacijos, rengdamos Kūčias savo nariams ar plačiajai visuomenei, pradėjo atkelti vieną ar dvi savaites. Jei pateisinamas kitų įvykių nukėlimas į artimiausią savaitgalį, tainiekuo nepateisinamas Kūčių vakaro organizavi-

(Nukelta į 8 psl.)

Komp. Vladas Jakubėnas

V. Maželio nuotr.

Lietuvių žurnalistų sąjungos dabartinė centro valdyba. Iš kairės: Vyk. vicepirm. Jurgis Janušaitis, išd. Danutė Vakarė, vicepirm. ir Lietuvos žurnalistų redaktorius Vytautas Kasniūnas, pirm. Kun. Juozas Vaišnys, S.J., sek. Algirdas Pužauskas, vicepirm. jaunimo reikams Emilija Pakštaitė, vicepirm. Vladas Būtenas.

Spaudos baliuje dalyvaus 'Generalinis dvasios vadas'

Dabartinės Lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdybos antroji kadencija baigiasi ateinančių metų rudenį. Todėl iki to laiko valdyba yra nusistačiusi įgyvendinti suplanuotus paskutiniuosius darbus: suruošti Chicago lietuvių visuomeninei pokalbį apie Suvalkų trikampio lietuvių šių dienų padėtį, praveisti jaunųjų spaudos bendradarbių šių metų konkursą, suruošti šeštąjį tradicinį Spaudos balių, išleisti pirmąjį, plačios apimties spaudos metraščių ir Lietuvių žurnalistų ir kadencijai baigiantis praveisti naujosios LŽ S-gos Centro valdybos rinkimus.

Pokalbis apie Suvalkų trikampio lietuvių šiandieninę padėtį, bei gyvenimą įvyksta ateinančių metų, sausio mėn. 21 d. Jaunimo centro kavinėje, Chicagoje. Kalbės kun. dr. V. Rimšelis, gerai susipažinęs su tos srities lietuvių gyvenimu. Kolega A. Laukaitis iš Australijos, keliavęs po pasaulį, iškėlė aktualiuosius klausimus ir Suvalkų trikampio lietuvių, paliesdamas jų sunkią kul-

JURGIS JANUŠAITIS

tūrinę veiklą bei religinės praktikos trūkumą iš vietinės dvasiškios pusės. Į tuos klausimus giliau pažvelgs kun. dr. V. Rimšelis. Tikimasi, kad šiam pokalbiui Chicago lietuvių visuomenė parodys nemažą dėmesį.

Centro valdyba, pradėjusi pirmąją savo kadenciją, atgaivino Spaudos balių tradiciją. Reikia pažymėti, kad pirmieji penki Spaudos baliai, puošniose Chicago salėse, praėjo labai sėkmingai. Į juos atsilankydavo iki 700 žmonių. Nebuvo pamirštas dailusis žodis, lietuviška daina. Pasirodė mūsų rašytojai, aktoriai, solistai. Programos trumpos, kultūringos, visada atnaujintos nuoširdžiu, mūsų gyvenimo aktualijas liečiančiu humoru. Spaudos balių metu būdavo įteikiamos jauniems spaudos bendradarbiams Daužvardžio fondo premijos. Gi tokių Spaudos balių pilnas padėjo Lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdybai įgyvendinti reikšmingesnių darbų, drauge išugdyti Daužvardžio fondą, iš kurio, be premijų jauniems spaudos bendradarbiams, buvo skiriama žurnalistiką studijuojantiems stipendijos, paremta mūsų spauda, LTV ir radijo valandėlės.

Šeštasis spaudos balius įvyksta 1977 metų sausio

mėn. 29 d. puošnioje Martinių pokylių salėje. Centro valdyba baltos organizavimu jau rūpinasi. Šį kartą trumpoje meninėje programoje susitikime "Generalinį dvasios vadą". Tai humoristinis veikaliukas, liečias mūsų šių dienų spaudą, redaktorius ir bendradarbius bei skaitytojus. Veikalą parašė mūsų vienas iš žymiausių humoristų rašytojas Antanas Gustaitis, o jį paruoš talentingas kompozitorius, su mūsų geriausiais aktorais, Darius Lapinskas. Baltos metu, naujai kylanti solistė Praurimė Ragienė, neseniai Chicago lietuviams davusio savo rečitalio pelną — 600 dol. įteiks Daužvardžio fondui, iš kurio bus paskirtos jauniems spaudos bendradarbiams premijos. Centro valdyba sol. Praurimės Ragienės dovaną priima su dideliu dėkingumu. Chicago lietuvių jau dabar Spaudos baliumi susidomėjo ir kasdien užsisako stalus, bei įsigyja bilietus.

Centro valdyba yra išsiuntusi raštus laikraščių redaktoriams, radijo valandėlių vedėjams ir LTV prašydama iki gruodžio mėn. 31 d. pranešti savo jauniems spaudos bendradarbiams, aktyviai rašiusius ar dirbusius radijo valandėlėse bei TV 1976 metais, nurodant jų amžių, sugebėjimus, rašinių vertingumą ir patei-

kiant savas rekomendacijas. Centro valdyba sausio mėn. pradžioje susipažins su atsiųstais kandidatais ir galutinai paskirs premijas, kurios bus įteiktos Spaudos baltos metu, Chicagoje. Centro valdyba lieka dėkinga laikraščių redaktoriams už malonų bendradarbiavimą, parenkant jauniems spaudos bendradarbius Daužvardžio fondo premijom.

Centro valdyba užsimojo išleisti plačios apimties, vertingos istorinės medžiagos, spaudos metraščių. Metraščių redagavimu ir medžiagos telkimu rūpinasi vicepirm. Vytautas Kasniūnas. Pirmasis metraščių turėtų pasirodyti ateinančių metų pavasarį. Taip pat, prieš kadencijos pabaigą, galvojama išleisti ir Lietuvių žurnalistų, kuriame atspindėtų šios valdybos dviejų kadencijų darbai, sąjungos veikla, skyrių veikla ir pan. Todėl prašoma skyrių valdybų ir atskirus kolegas nedelsiant atsiųsti platesnius savo skyrių bei narių veiklos aprašymus, pridedant būdingesnių nuotraukų.

Nemažas rūpestis — ar-

tėjantieji LŽ S-gos Centro Valdybos rinkimai. Labai svarbu, kad Centro valdyba būtų darbinga, gražiai sutartų ir Sąjungą vestų garbingu keliu. Dabartinėje valdyboje turime įvairių pažiūrų, įsitikinimų žmones. Tačiau tenka pažymėti, kad po atvirų išsikalbėjimų, kartais ginčų, surasdami nuoširdūs sprendimai ir dėl to galėjome atlikti gražių darbų.

WANTED
FITTERS
LIGHT PLATE FITTERS
NEEDED
ALSO
WELDERS
MUST BE EXPERIENCED
EXCELLENT STARTING WAGE,
BLUE CROSS AND MANY OTHER
COMPANY BENEFITS.
ENGINEERED
REFRACTORIES SERVICE
COMPANY
355 Sanford
Pontiac, Mich. 48058
313-332-0231

(51-7)

NEEDED IMMEDIATELY
OIL WELL LOGGERS

FOR SOUTHEAST U. S. A.

Experienced Only

Openings for both on shore and off shore personnel. Good pay, crew car, good opportunity for advancement.

CALL:

601-932-1410

318-323-6768

318-232-2577

(50-52)

GERIAUSIA DOVANA BET KOKIA PROGA

Rasite pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

185 North Wabash Avenue
Chicago, Ill. 60601 2nd Floor

DIDELIS PASIRINKIMAS
PUOŠNIŲ IR PASKUTINĖS
MADOS KAILIŲ!

Tel. 263-5826
(įstaigos) ir
677-8489
(buto)

Chicagoje...

(Atkelta iš 7 psl.)

mas nė Kalėdų išvakarėse. Man patiko Toronto Lietuvių Namų rengiamos Kūčios ne savaitę anksčiau, kaip daugelis daro, bet gruodžio 24 d., kaip tik tada, kada jos pagal kalendorių ir priklauso.

Chicagoje Kūčios buvo rengiamos keliose salėse, bet visa savaitė anksčiau, ir nė vienas nesirūžo surengti Kalėdų išvakarėse. Visi tie dalyviai vistiek turės ieškoti Kūčioms vietos Kalėdų išvakarėse, nors ir jau bus atkūčiavę.

Ar nevertėtų kitiems metams paplanuoti bent vienoje salėje, parengti Kūčių stalą prideramą vakarą (XII. 24) ir pažiūrėti kaip į tai bus reaguojama.

EKSKURSIJOS Į ŽALGIRĮ, SEINUS IR VILNIŲ

1977 m. birželio 5 — liepos 2 d. organizuojama ekskursija iš Kalifornijos Europon "Viešbuty ant ratų" su virtuve ir 40 lovų. Bus aplankyta Vasario 16 gimnazija, Vaivelių pilis Krokovoje, Trakai, kryžiuočių pilis Malborkė, Dariau-Girėno žuvimo vieta Sol-dine, Praga, Viena, Varšuva, Minskas, Berlynas... Kelionės kainuos apie 900 dol. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis, atsiunčiant sau atgal adresuotą voką su pašto ženklu, į Dr. G. Valančių, 3111 Ettrick St., Los Angeles, Calif. 90027. Užsirašyti iki sausio 15 d.

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2100-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

E. PALUBINSKAS NORI GRĮŽTI

Australijos krepšinio "žvaigždė" ir herojus, kaip didžioji Australijos spauda vadina Edį Palubinską, pareiškė norą grįžti atgal į Australiją, su viena sąlyga, jeigu jis galės gauti kur nors, geriausiai Melbourne, kur jis paskutiniu metu laiku žaidė ir laimėjo šios valstijos ir visos Australijos krepšinio pirmenybes, krepšinio trenerio darbą su 20,000 dol. metinio atlyginimo.

Edis Palubinskas meta sviedinį prieš Kanados rinktinę.

Australijoje, mūsų žinomojo žaidėjo vardas yra labai gerai žinomas. Gana gerai jis yra žinomas ir kitose valstybėse, ypač kuriose dalyvavo paskutiniuose dvejose olimpijadose — Muenchene ir Montrealyje. Pirmoje jis tik per vieną tašką nepasiekė geriausio olimpinio metiko titulo, kai Montrealyje, Edis su labai didele taškų persvara, šį titulą laimėjo. Po paskutiniosios olimpiados Edis gavo gražius pasiūlymus iš Prancūzijos ir Šveicarijos, kurios siūlo jam po 40,000 dol. už žaidimą jų klubuose. Šiuo metu jis treniruoja Baton Rouge, Louisiana, kur jis taip pat laimėjo geriausio lygos trenerio vardą šiais metais.

Turėjo jis gana gražių pasiūlymų ir Amerikoje, kur krepšinio geras žaidėjas ar treneris, turi daug daugiau galimybių gerai uždirbti ir iškilti. Jam gana blogai pasisekė pasidaryti pirmuoju profesionalu žaidėju iš Australijos. Jis buvo pakviestas bandymui žaisti su New Orleans Jazz komanda, tačiau, dėl keistos krepšinio politikos, jis nebuvo paimtas. Ir vėl jam nepasisekė vėliau, kai antroji profesionalų lyga, the American

Basketball Association, susilikvidavo ir daugumas šios lygos komandų pasiliko skolose. Šiuo metu Edis žaidžia už Baton Rouge Hawks, kuri, pagal jo pasakymą, laimėtų prieš geriausias Australijos komandas ir su kiekviena Amerikos mėgėjų komanda sužaistų labai apylygiai, arba laimėtų. Žaisdamas už Louisianos universitetą, jis buvo iškildes į pačias šios komandos žvaigždes, kai kitas jo kolega P. Maravich, pasidarė profesionalu "superstar".

Montrealio olimpijadoje Australija užėmė aštuntą vietą, nors labai lengvai galėjo laimėti šeštąją. Pagal Edžio pasakymą, krepšinis Australijoje labai populiarėja ir pati Australija turi labai gerų žaidimo talentų. Visa bėda, kad nėra kam juos į aukštumas iškelti. Gal nepasisekimas iškilti į garsiuosius profesionalus, o gal čia likę Edžio tėvai, ar net pati Australija, kur jis gimė ir baigė gimnaziją. Edį traukia grįžti atgal į Australiją, nesvarbu, kad jo uždarbis ir bus per pusę mažesnis. Paskutiniaisiais metais amerikiečių automobilių bendrovė GM-H's buvo finansiniai rėmėjai didelio "mažosios krepšinio" turnyro jauniems, kuris labai pavyko ir buvo populiarus. Manoma, kad tokio Edžio Palubinsko pasiūlymo padėti Australijos krepšiniui, Australijos ir, ypač Melbourne, krepšinio vadovai nepraleis ir gal greitai galutinai matysime Australijoje, kur, žinoma, ir jo jaunai amerikietei žmonai nereikės bijoti ir vėl būti bandito pagrobta, kas atsitiko prieš olimpijadą.

V. GERULAITIS Į MELBOURNĄ

Didžiulėmis antraštėmis australų spauda praneša, kad šių metų gruodžio 22-24 dienomis Melbourne įvyks lauko teniso turnyras tarp Amerikos ir Australijos. Amerikos žemyną atstovaus G. Vilas iš Argentinos ir V. Gerulaitis iš Amerikos. Šių varžybų laimėtojai gaus 50,000 dol. Rungtynės bus prarastos Davis Cup sistema. Spauda plačiai aprašo V. Gerulaičio atsiektus laimėjimus ir tikisi, kad šios varžybos bus ypatingai įdomios.

Kaip tik šiuo Kalėdų švenčių metu, Melbourne vyks ir Australijos lietuvių sporto šventė ir tarp kitų varžybų, bus žaidžiamas vyrų ir moterų tenisas. Tikiu, kad mūsų visų Lietuvii Dienų ir Sporto šventės vadovai Melbourne sueis į kontaktą su šiuo pasaulyje garsiuoju lietuvių lauko ir teniso čempiono pėdomis,

Australijos Lietuvių Dienoms rengti komitetas Melbourne. Pirmoje eilėje: H. Statkuvienė, kun. P. Vaseris, D. Levickienė, K. J. Lynikas (pirmininkas), D. Bertašiūtė, kun. P. Dauknys, A. Šimkus (Krašto Valdybos pirm.). Antroje eilėje: V. Šalkūnas, B. Prasmutaitė, A. Karazija, B. Bitienė, L. Baltrūnas, J. Žalkauskienė, P. Kviecinskas, B. Adomavičienė, J. Juška. Trečioje eilėje: Ig. Alekna, K. Mioldažys, R. Ragauskas, A. Pocius ir A. Ramanauskas.

šiandien garsina lietuvių sportininko vardą.

LIETUVIŲ DIENOS

Rengimo komitetas pavedė Vytautui Karazijai pagaminti garsinį Melbourne Lietuvių Dienų filmą. Tam reikalui jau yra išnuomotas geras filmavimo aparatas ir tikimasi šias didžiausias Australijos Lietuvių Dienas įamžinti į garsinį filmą. Filmo pagaminimo išlaidos sieks apie 3000 dol., ką padengs Australijos Liet. Fondas ir Rengimo Komitetas.

Į šias dienas suvažiuos virš tūkstančio svečių iš visos Australijos. Dalis jų apsigyvens privačiai, dalis moteliuose, tačiau kitiems yra išnuomotas didžiulis studentų bendrabutis, International House, esantis pačiame miesto centre, netoli visų būsimų parengimų. Kambario su pusryčiais nuoma yra septyni doleriai parai.

Be visų kitų svečių, kurių pilnas sąrašas dar nėra gautas, iš Los Angeles atvyksta ir rašytojas Andrius Mironas-Norimas, kuris yra pažįstamas iš jo išleistų knygų Lietuvoje ir vėliau išeivijoje. Be dalyvavimo Literatūros Vakare, manoma su juo artimiau literatūriniai susipažinti būsimuose paskiruose parengimuose.

Vienas iš būsimųjų parengimų, gal galima pavadinti, klasikinių vakarų, bus M. K. Čiurlionio koncertas, kurio iniciatorė ir organizatorė yra sydnėjiskė dantų gydytoja G. E. Kazokienė. Pasisakydama apie šį genijų, kurios nuomone lietuvių tauta teturi tik vienintelį tokį, pilna energijos ir niekada nenusimenanti, G. E. Kazokienė pasakė, kad kalbėti ir pažinti menininką neužtenka vien tik žodžio, bet jį reikia ir išgirsti, pamatyti jo darbus ir net pasiklausti kaip kiti menininkai išgyvena Čiurlionį ir jį atskleidžia savo kūrybine forma. Todėl ir į šį koncertą yra įtraukta visa eilė pagelbinių priemonių, kaip ekranas, jo muzika iš juostelių

ar plokštelių, dalyvaujant ir gyviems menininkams. Tai bus ištisas gyvasis ir techniškas ansamblis, kuriuo susidomėjimas jau dabar yra labai gyvas.

G. E. Kazokienė, nepasitenkinusi savo odontologijos studijomis, baigė ir antroją kartą universitetą, pasirinkdama meną ir meno kritiką. Šiuo metu ji kaip tik daro "master", rašydama mokslinį darbą apie Čiurlionio dailę.

Adelaidės Apylinkės Valdyba, tarpininkaujant Krašto Valdybos švietimo vadovui, įsteigė švietimo Tarybą ir jai pavedė: 1. Išrūpinti savaitgalio mokykloms ir lituanistiniais kursams Pietų Australijos vyriausybės paramą, 2. Rūpintis visais, kurie norėtų mokytis lietuvių kalbos ir ypatingai tais, kurie norėtų laikyti lietuvių kalbos matrikuliacijos egzaminus. Į šią tarybą, rekomenduojant Krašto Valdybos švietimo vadovui, buvo pakviesta: mok. E. Varnienė, mok. I. I. Davis, savaitgalio mokyklų vedėjai A. Urnevičienė ir V. Statnickas ir L. Neverauskas, Apylinkės švietimo ir Kultūros reikalų vadovas. Nedelsiant laiko, buvo kreiptasi į P. Australijos vyriausybę ir piniginė parama buvo gauta abiem savaitgalio mokykloms ir lituanistiniais kursams. Lituanistinių kursų lankytojai, išėję visą metų kursą, baigiantis mokslo metams, prieš pat Kalėdas laikys savuosius egzaminus. Šiuo metu daromi visi žygiai, kad ir Adelaidėje būtų pripažinti matrikuliacijos egzaminai Adelaidės universitetuose. Tuo reikalu buvo daug susirašinėta ir pirmininkė E. Varnienė turėjo išsamų pasikalbėjimą su švietimų Kalbų Departamento pirmininku prof. J. Prescott.

Sydnėjaus Lietuvių Klubas šalia savo pastatų turi nupirkęs ir namą su dideliu garažu, kurį pervedė Sydnėjaus lietuvių jaunimui. Jaunimo Centro komiteto iniciatyva, buvo su-

šauktas susirinkimas, kurio metu buvo išrinkta vadovai, kurie tvarkys šį Jaunimo Centrą. Jais yra: V. Juška, M. Cox ir R. Badauskas. Su vyresniųjų pagalba, numatoma pertvarkyti šiuos pastatus ir juos pilnai paruošti jaunimo naudojimui, kas sutrauks daugiau mūsų jaunimo ir leis jiems atskirai pabendrauti.

Anglijos "Central Statistical Office" darė didelį pasaulinį statistinį tyrinėjimą, norėdami sužinoti kur pasaulyje žmonės kokybiškai geriausiai gyvena (quality of life). Čia nebuvo nustatytas griežtas terminas kas daugiausiai uždirba, kur pigiausiai kas kainuoja, bet buvo žiūrima į šeimos ir namų gyvenimą, bendrą žmonių pasitenkinimą, sveikatą ir jos apūpinimą ir žmogaus laisvę. Dideliame 220 puslapių apibūdinime ir suskirstyme Australija gavo pirmąją vietą, gaudama iš 10-ties taškų 7,7, antrojoje vietoje yra Švedija — 7,5, trečiojoje Vak. Vokietija ir Olandija po 7,4, Anglija — 7,2, Jungtinės Amerikos Valstybės — 7,1, Prancūzija — 6,4. Tarp kitų Sovietų Sąjunga gavo 4,9 ir Indija — 2,5.

Atrodo, kad Australija nėra jau toks blogas kraštas, nors ir gyvename mes apačioje žemės ir dažnai viskas aukštyn kojom apvirsta.

OWNER OPERATORS

HOME TRANSPORTATION CO. A national heavy hauler has immediate need for 1971 or later 3 Axle Diesel Tractors. Good pay. Loaded or empty. Husband and wife team welcome. You are paid after each load. We pay for all permits and base tax. Call (800) 241-5771 or (800) 282-9018. (51-8)

OPPORTUNITY FOR

DETAILERS

Experienced Detailer for a manufacturer of truck brake components. Excellent benefit program. Salary commensurate with experience.

Send resume to

MGM BRAKES

21800 Greenfield Rd.,
Detroit, Mich. 48237

An Equal Opportunity Employer M/F (46-1)

A. A.

VERONIKAI ALIŠAUSKIENEI

mirus, mielam Korp! Neo-Lithuania buvu-
siam pirmininkui, filisteriui POVILUI ALI-
ŠAUSKUI gilią užuojautą reiškia ir kartu
liūdi

Korp! Neo-Lithuania
New Yorke

VERONIKAI ALIŠAUSKIENEI

mirus, jos vyrą POVILĄ ir jų artimuosius
giliai užjaučia

Stella ir Vytautas
A b r a i č i a i

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos

Elizabetho skyriaus narį

J O N Ą Š V E D Ą,

jo mielam broliui VINCUI Lietuvoje mirus,
nuoširdžiai užjaučiame

ALT S-gos Elizabetho
Skyrius

Korp! Neo-Lithuania filisteriui

A. A.

VYTAUTUI NAKUI

mirus, filisteriams motinai ONAI ir tėvui
ANTANUI bei kitiems giminėms kolegišką
užuojautą reiškia

Korp! Neo-Lithuania
Vyr. Valdyba

PARAMA
DIRVAI

Atnaujindami prenume-
ratą ir kitomis progomis
Dirvai paremti aukojo:

- V. Greičius, Cleveland .. 5.00
V. Šamatauskas,
Cleveland 2.00
R. Minkūnas,
Seven Hills, Ohio 2.00
G. Vidmantas,
Rochester, N. Y. 2.00
A. Malakauskas,
Waterbury 5.00
S. Radzys, Chicago 7.00
V. Vasikauskas,
Richmond Hill, N. Y. 5.00
A. Valavičius,
Los Angeles, Ca. 10.00
I. Verbyla, Cleveland 2.00
N. Bielinis, Henrietta, N.Y. 2.00
O. Naumanienė, Cleveland 3.00
P. Kvedaras, Toronto 7.00
V. Jasiukaitienė, Cicero 10.00
A. Zenkus, Worcester .. 2.00
L. Naglius, Chicago 2.00
K. Sakalienė, Cleveland 7.00
K. Balaišis, Cleveland .. 7.00
A. Milaknis,
Santa Monica, Ca. 2.00
B. Mozuras,
Ville St. Laurent, Que. 2.00
B. Narbutas, Toronto .. 4.40
J. Slivinskas, Waterbury 7.00
P. Milašius, Cleveland .. 2.00
P. Bielinis, Cleveland .. 5.00
E. V. Tenney,
Belleair Beach, Fla. .. 10.00
V. Jankus, Philadelphia 2.00
J. Adomaitis, Chicago 2.00
A. Misiūnas, Detroit, Mi. 7.00
A. Rūkštelė,
St. Petersburg, Fla. 10.00
J. Jurkūnas, Chicago 7.00
B. Dundulis, Chicago 2.00
J. Mockus, Cleveland 25.00
L. Šaudzis, Philadelphia 3.00
K. Palčiauskas,
St. Petersburg, Fla. 2.00
J. Pečkaitis,
Merrillville, Ind. 7.00
K. Naudžius, Los Angeles 2.00
M. Vansauskas, Lyons, Ill. 2.00
T. Rymantas, Chicago 2.00
V. Numgaudas, Chicago .. 7.00
J. Matusevičius, Evanston 7.00
L. Eimantas, London, Ont. 2.00
M. Knystautienė,
Danbury, Conn. 2.00
V. Tervydis,
Collinsville, Ill. 5.00
V. Mieželis, Phoenix, Ariz. 5.00
A. Steponavičius,
Euclid, Ohio 5.00
D. Mikoliūnas, Cleveland 2.00
V. J. Šukys, Toledo, Ohio 7.00
J. Švarcas, Wickliffe, Ohio 7.00
V. Bačiulis, Willowick, O. 4.00
J. Kaunas, Cleveland 2.00
A. Reivytenė,
Middle Village, N. Y. 5.00
L. Banis, Cleveland 7.00
H. Brazaitis,
Willoughby, Ohio 12.00
S. Mačys, Cleveland 7.00
D. Kasaitis, Baltimore .. 7.00
J. Nūrka,
Hartford, Conn. 20.00
U. Budinskas, Chicago .. 25.00
B. Bukauskas,
Bay Harbor Isl., Fla. .. 2.00
P. Bielskus, Brooklyn, .. 7.00
S. Jakubonis, Chicago .. 2.00
D. Senikienė,
Monticello, N. Y. 37.00
NN Minint T. Blinstrubo
70 metų sukaktį 87.00
Ch. Bogurskas, Waterbury 2.00
E. Juodėnas, Cleveland 7.00
L. Lendraitis, Boston 5.00
K. Bačauskas,
Woodhaven 2.00
A. Gudėnas, Euclid, Ohio 2.00
J. Briedis, Detroit, Mich. 5.00
S. Balys,
Brand Rapids, Mich. .. 7.00
T. Stankūnaitė, Boston, 7.00
S. Bartkus, Detroit, Mich. 7.00

- A. Šalčiūnas, Philadelphia 5.00
M. Gincas, Jupiter, Fla. 2.00
J. Valantinas, Cicero 3.00
A. Pimpė, Chicago, Ill. .. 10.00
S. Baniulis, Chicago 3.00
D. Mekišius,
Long Beach, Ca. 2.00
V. Stropus, Chicago 7.00
M. Petrulis, Toronto 4.00
X. Y. 10.00
Žalgirio Šaulių
Kuopa Cleveland 25.00
S. Pociulis, Kenosha, Wis. 2.00
Y. Ambrose, Newark, N. J. 2.00
K. Algenis, Woodhaven .. 15.00
O. Davidonis, Philadelphia 7.00
V. Gudienė,
Jamaica, N. Y. 100.00
Miami Amerikos Lietuvių
Piliečių Klubas 15.00
E. Noakas,
Ozone Park, N. Y. 7.00
A. Ignaitis, Brooklyn 2.00
P. Smailys, Omaha 3.00
A. Krakauskas, Chicago 5.00
A. Milūnas,
Downers Grove, Ill. 2.00
C. Tamašauskas, Phila. .. 2.00
V. Paulauskas,
Plymouth, Pa. 2.00
J. Chmieliauskienė,
Los Angeles, Ca. 7.00
J. Dabrega,
Brockton, Mass. 2.00
Br. Burba,
Dearborn, Mich. 7.00

- J. Gilvydis, Franklin, Mi. 7.00
K. Karalis, Cleveland 7.00
Clevelando Birutiečių
Valdyba 10.00
V. Nagevičienė,
Willoughby, Ohio 10.00
M. Peckienė,
Northfield, Ill. 20.00
V. Janušauskas,
Longueuil, Que. 3.00
K. Ražauskas, Dearborn 2.00
A. Švedienė-Stempužienė,
Cleveland 7.00
J. Stankūnas, Chicago .. 2.00
J. Černius, Upland, Cal. 7.00
J. Dačys, Norwood, Mass. 7.00
I. Jonaitienė, Cleveland 7.00
V. Urbaitis,
Mayfield Hts., Ohio 2.00
V. Kazlauskas, Toronto .. 7.00
J. Baublys, Detroit 7.00
A. Tėvelis, Hamilton, Ont. 12.00
P. Mačernis, Chicago 12.00
Visiems aukotojams nuo-
širdžiai dėkojame.

WANTED JOURNEYMEN
or
1ST CLASS SKILLED
MACHINIST
Must be able to set up and read
blue prints
SHEET METAL MAN
ELECTRICAL MECHANICAL
ASSEMBLERS
Experience in wiring & assembling
All fringe benefits
SOLIDYNE INC.
56 Spence St.
Bayshore L. I., N. Y. 11796
516-231-7800, Ext. 47
(46-3)

1976 m. gruodžio mėn. 19 d., Bridgeporte,

Conn. mirė Lietuvos kariuomenės

ats. majoras ANTANAS GANTAUTAS.

Gilią užuojautą reiškiamo jo žmonai —

ELENORAI, seseriai — ZUPKIENEI su šei-
ma (Baltimorėje) ir visiems artimiesiems
okupuotoje Lietuvoje.

Domeikų šeimos
Fairfield, Conn.

A. A.

VERONIKAI ALIŠAUSKIENEI

mirus, jos vyrą POVILĄ ir artimuosius nuošir-
džiai užjaučiame

Ona ir Antanas
Juodvalkiai

Korp! Neo-Lithuania filisteriui

A. A.

VYTAUTUI NAKUI

netikėtai mirus, Korporacijos filisteriams
motinai ONAI, tėvui ANTANUI ir kitiems
giminėms kolegišką užuojautą reiškia

Korp! Neo-Lithuania
Chicagoje

CLEVELANDE IR APYLINKSE

• LB Clevelando Apylinkės Valdyba sveikina DIRVĄ ir visus Clevelando lietuvius su šventomis Kalėdomis ir ateinančiais Naujais Metais ir linki visiems kalėdinio džiaugsmo, o Naujuose Metuose sveikatos, laimės ir vilties.

penktadienį 8-9 v. v.

★

BALTIJOS AIDAI
pirmadienį 8-9 v. v.

★

WXEN-FM 106.5 MC

140 LIETUVISKŲ ŠIRDELIŲ

140 mokinių kas šeštadienį renkasi Clevelando šv. Kazimiero lituanistinėje mokykloje. 140 širdelių plaka tolimes tėvynės meile. Koks bus tų vaikystėje įžiebtų Lietuvos meilės kibirkštelių likimas? Ar jos pamažu išblės, svetimos aplinkos užslopintos, ar įsiliepsnos subrendusio patriotizmo liepsna? Tai bent dalinai priklausys nuo lietuvių visuomenės. Ką jaunimas joje patirs — jaukią užuovėją ar šaltą abejingumą? Jaunimas nedaug teprašo iš vyresniųjų: susidomėjimo jų veikla, jų pastangų įvertinimo, nuoširdaus pabendravimo.

Ateina Kalėdos. Mokyklą ruošia Kalėdų eglutė, sekmadienį, sausio 2 d., 11 val. 30 min. Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje. Mokiniai suvaidins mkt. Jadvygos Budrienės parašytą vaizdelį "Kalėdos Lietuvoj", kuriame įpinta šokiai, dainos ir kanklių bei lumzdelių muzika. Vaizdelį režisuoja pati autorė. Žinoma, atsilankys ir Kalėdų Senelis (Kad jo maišas nebūtų tuščias, visi tė-

veliai prašomi savo vaikams atnešti po dovanėlę. Tinkamiausia dovana — lietuviška knyga). Po programos Tėvų komitetas visus pavaišins.

Į eglutę kviečiami visi lietuviai, nuo mažiausio iki vyriausio. Parodykime savo atžalynui, kad būti lietuviu yra ne tik garbinga, bet ir malonu. (va)

NAUJAS GROŽIO SALIONAS

SILVER SHEARS BEAUTY SALON

687 E. 185 St. Cleveland, O.

Vienintelis lietuvių moderniškai įrengtas grožio salionas. Automobiliams pastatyti aikštė yra už Bi-Rite maisto krautuvės.

Vedėja Giedrė Mazolianskaitė.

Dėl susitarimo skambinti — 486-4240

Vincas Gelgotas

• **Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.**

• **Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.**

DRAUDIMAS JUMS IR JŪSŲ ŠEIMAI

Prieš perkant naują, ar atnaujinant turimą draudimą kreipkitės pas mane ir tikrai įsitikinsite, kad State Farm draudimas yra geriausia vertė prieinama kainai.

KESTUTIS GAIDŽIŪNAS
28801 Lake Shore Blvd.
Willowick, Ohio 44094
Įstaiga 943-1202.
Namai 731-1078

HELP WANTED

Live in housekeeper, 5 days per week, good salary, many extras. Pleasant person wanted. Call: 861-5150 or write P. O. Box 87, Gates Mills, Ohio 44040.

GRINDER ID, OD-CENTERLESS

Experienced with minimum 2 years. Offers need not apply. Steady work. Wages commensurate with ability. Ask for DON MARCUS.

ENCORE MFG. CORP.
4310 CARNEGIE AVE.
CLEVELAND, OHIO 44103
An Equal Opportunity Employer (50-5)

WANTED

JOURNEYMEN

TOOL MAKERS

Experienced in JIGS, FIXTURES, and SPECIAL MACHINE ASSEMBLY.

Must be able to set up & work from blue prints and close tolerance. In our new, special test equipment facility you'll get a competitive salary, permanent work, and comprehensive benefits. Come in or call

313-588-2790

ROY KNUDSEN

SUN ELECTRIC CORP.
INDUSTRIAL SYSTEMS DIVISION
32853 Edwards Ave.
Madison Heights, Mich. 48071

An Equal Opportunity Employer M/F
Handicapped & Veterans (52-2)

ST. VINCENT DE PAUL ACADEMY

Boarding School

For

Boys and Girls

Grades 1 to 6
Tarrytown-on-Hudson

RATE

\$150.00

PER MONTH

Srs. Marianites of Holy Cross
for information call

914-631-1572

261 SOUTH BROADWAY
TARRYTOWN, N.Y. 10591

(51-52)

HOUSE FOR SALE

Near Our Lady Of Perpetual Help Church, brick bungalow three bedrooms, 17916 Nottingham Rd. See from outside, than call.

GEORGE KNAUS
Realtor
819 East 185 St.
481-9300

(51-52)

HOUSE FOR SALE

Near Our Lady Of Perpetual Help Church, brick bungalow, two bedrooms down, large kitchen, near East 185 Street.

GEORGE KNAUS
Realtor
819 East 185 Street
481-9300

(50-52)

IMMEDIATE OPENINGS TOOL & DIE

Second shift opening. 5 years experience or journeymen rating.

Excellent hourly rate and company paid benefit program. Call between 9 a.m.-3 p.m.

MRS. SMITH, PERSONNEL SUPERVISOR

THE S. K. WELLMAN CORP.

(216) 232-2400

200 Egbert Road
Bedford, Ohio 44146

An Equal Opportunity Employer M/F (51-1)

MOLDMAKERS JR. MOLDMAKERS MACHINISTS MOLD DESIGNERS

Move to Kalamazoo, Mich. No traffic problems, 4 colleges, fishing, hunting, skiing, pension plan, 4 weeks vacation after 5 years, we will sponsor.

MOL-BEE, INC.
1811 Vanderbilt Rd.
Kalamazoo, Mi. 49002
616-327-3023

(50-1)

MAINTENANCE MECHANICS

Permanent openings for millwrights experienced in heavy equipment and machinery. Applicants must have 4 years of experience in mechanical maintenance with specific experience in some of the following: Burning and Welding, Diesel Engines, Hydraulics Conveyor systems, Blueprint and Diagram reading. Hourly rates \$6.50 plus excellent benefits.

INTERNATIONAL SALT COMPANY
216-651-7200

Equal Opportunity Employer (51-1)

TRANSPORTATION SAFETY PERSON. Need driver, licensed to drive tractor, trailer, truck and able to road test drivers. 5 years over the road experience necessary. Must be familiar with D.O.T. regulations and be able to relate to drivers. Should be well groomed and have good personality. Individual selected will be representing large driver leasing company and will be calling on customers on a regular basis. Good salary, life insurance, auto expenses. Must be domiciled in the greater Toledo area.

Please call 404-447-8300, Personnel Department or write P. O. Box 81247 Atlanta, Ga. 30366

(51-2)

FOREMAN STITCHING ROOM

Rawlings Sporting Goods Company has immediate opening for Sticking Room Foreman. The ideal candidate will have leather background with experience in supervising and motivating non piece work employees. Also candidate should have experience in training new operators. Production flow, cost savings efficiency evaluations. We offer excellent compensation program. Please send resume and salary requirements to:

PERSONNEL MANAGER

RAWLINGS SPORTING GOODS COMPANY
2300 Delmar
St. Louis, Mo. 63103

(52-2)

Mokame aukščiausią nuošimtį už santaupų pažymėjimus

6½% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6¾% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7½% įnešus \$1,000
48 mėnesiam

7¾% įnešus \$1,000
72 mėnesiam

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas oš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamas tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5 1/4%)

Patogiausias taupymo būdas reguliari taupymo knygutė

Už įnašus mokame

5¼%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose

Santaupų sąskaitos apdraustos iki \$40,000.

MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

Open
Saturdays
Closed
Mondays

MAIN OFFICE
798 East 185th St.

SUPERIOR OFFICE
6712 Superior Ave.

EUCLID OFFICE
13515 Euclid Ave.

CEDAR OFFICE
14406 Cedar Road
(near Green)

DIRVA

ALT VALDYBOS POSĖDIS

Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba gruodžio 15 d. savo būstinėje Chicagoje buvo sušaukusi posėdį, kuriame buvo baigtos redaguoti suvažiavimo rezoliucijos, perteiktos iš Washingtono informacijos apie Brazilskus, svarstytas Vasario 16 minėjimo klausimas, aptarti darbai atėjant Belgrado konferencijai, nutarta pasiųsti laišką lietuvių jėzuitų vadovybei dėl rodymo filmų iš Lietuvos, apsvaitytas lietuvių demokratų klubų sąjungos priėmimas į ALTą, aptartas dokumentinės medžiagos rinkimas apie žydų gelbėjimą Lietuvoje bei atitinkamos brošiūros paruošimas, T. Blinstrubas painformavo apie savo pasikalbėjimus su Vliko ryšininku.

Posėdžiui vadovavo pirm. dr. K. Bobelis, dalyvavo: T. Blinstrubas, dr. K. Šidlauskas, dr. Vl. Šimaitis, dr. J. Valaitis, kun. A. Stašys, A. Pakalniškis, E. Smilgys, O. Baršketytė, P. Bučas, T. Kuzienė, J. Pakalka, E. Vilimaitė, I. Blinstrubienė ir kun. J. Prunskis.

ALTOS RAŠTAS JĖZUITAMS

Amerikos Lietuvių Tarybos posėdy nutarus, pirm. ninkas dr. Kazys Bobelis pasiuntė raštą lietuvių jėzuitų provinciolui kun. G. Kijauskui. Rašte pažymimi jėzuitų ir Jaunimo Centro Chicagoje nuopelnai lietuvių, bet taip pat atkreipiamas dėmesys, kad Jaunimo Centre rodymas okupanto kontrolėje pagamintų filmų yra surištas su daugeliu negerovių ir prašoma ateityje neleisti tam panaudoti Jaunimo Centro, patriotų lietuvių lėšomis sukurto.

LIUDIJIMAI APIE ŽYDŲ GELBĖJIMĄ NACIŲ OKUPACIJOJE

JAV spaudoje kaskart plačiau rašoma apie žydų tragediją Lietuvoje nacių okupacijos metu. Inkriminuojant keletą pavienių asmenų, drauge neteisingai metamas šešėlis visai tautai. Tikrumoje lietuviai, rizikuodami savo laisve ir gyvybe, daug nusipelnė gelbėdami žydus nuo nacių. Reikia turėti tuo klausimu dokumentinės medžiagos, pateikti JAV spaudai ir kitiems įtakingiems pareigūnams. Kun. dr. J. Prunskis pakviestas suredaguoti anglų kalba rinkinį (knygelę) pareiškimų žydų, kurie buvo lietuvių išgelbėti. Vakarus pasiekusieji Lietuvos žydai yra prašomi siųsti jam tokią medžiagą. Mūsų išieiviai, kurie žino tokių iš-

gelbėtų Lietuvos žydų, esančių laisvame pasaulyje, pavardes ir adresus, prašomi skubiai pranešti. Rašyti adresu: Rev. J. Prunskis, Lithuanian American Council, 2606 West 63rd Street, Chicago, Ill. 60629. Taip pat visi lietuviai, kurie patys gelbėjo žydus ar turi tikrų žinių apie gelbėjimą, prašomi raštu paliudyti: kas, kada, koku būdu buvo išgelbėtas su kokiais pavojais, pažymint, jei turima, išgelbėtojo žydo dabartinį adresą. Siųsti anksčiau pažymėtu adresu į Amerikos Lietuvių Tarybos būstinę. Šią medžiagą telkiant bus palaikomas ryšys su VLIKu. (ALT)

• **Leonas Knopfmilleris**, jūrų v. skautininkas, dabar gyvenęs Floridoje, siūsdamas 25 dol. auką Dirvai paremti, rašo: "Kalėdoms draugai — pažįstami pasikeičia dovanomis. Visi mes gauname visus metus gražią dovaną, tai lietuviška spauda, kaip padėka spaudos darbuotojams, kad jie galėtų dirbti maloniose sąlygose ateities darbą, siunčiu mažą dovaną — auką 25 dol. Jaukių malonių švenčių visiems Dirvos darbuotojams".

Ačiū už auką ir linkėjimus.

• **Juozas Bubelis**, Dirvos bendradarbis Philadelphijoje, prie šventinių linkėjimų pridėjo auką 20 dol. Dirvai paremti. Ačiū už auką ir linkėjimus.

• **Euphrasine Mikužiūtė**, SLA vykd. tarybos išdininė, linkėdama Dirvai sėkmės 1977 metuose, pridėjo asmenišką auką 15 dol. Ačiū.

• **P. Mačernis**, iš Chicago, atnaujindamas prenumeratą, pridėjo Dirvai auką 12 dol. Jis rašo: "Linkiu visiems laimingiausių 1977 metų. Saugokitės visokių pagundų, kad Dirva nenukryptų nuo tikro kelio."

Ačiū už auką ir linkėjimus.

• **Amerikos lietuvių respublikonų lyga** Chicagoje, kurios pirmininku yra Kazimieras Oksas ir sekretorium Anatolijus Milūnas, atsiuntė Dirvai šventinį sveikinimą ir pridėjo auką laikraščiui paremti 10 dol. Ačiū.

• **Vilija Lesčinskaitė**, gyv. Dorchester, Mass., atnaujindama Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 12 dol. ir 1977 metuose Dirvai linki sėkmės. Ačiū.

• **Agr. Andrius Valuckas**, 71 m. amž., buv. Vliko narys, gyv. Roswell, N. M., lapkričio 1 d. mirė.

UŽGAVĖNIŲ KAUKIŲ VAKARAS

(MARDI GRAS), rengiamas lietuviškų organizacijų, įvyks
1977 M. VASARIO 19 D. (ŠEŠTADIENI), 6:30 V. V.

Jaunimo Centro visose patalpose ir salėse.

Gros 2 orkestrai, šokama dviejose salėse. Įvairi ir įdomi programa. Veiks gėrimų barai, užkandinės, kavinės bei įvairenybių stendai. Visi, visi kviečiami.

Įėjimas auka 5 dol.

Smuikininkas Iz. Vasiliūnas.

V. Maželio nuotr.

VASYLIŪNAI KONCERTUOJA NEW YORKE IR BOSTONE

Savo metiniam koncertui smuikininkas Izidorius Vasyliūnas ir pianistas Vytenis M. Vasyliūnas pasirinko John Bovicchi Sonata Fantazija lietuvių liaudies melodijomis, Mozarto Sonata D dur K. V. 306 ir Wolf-Ferrari Sonata G moll opus 1.

New Yorko koncertas įvyks penktadienį, 1977 m. sausio mėn. 7 dieną, 8 val. vakaro Carnegie Recital Hall salėje. Koncertą rengia Norman Seaman, žinomas New York koncertų rengėjas. Vasyliūnai nuširdžiai kviečia New Yorko lietuvius atsilankyti į jų koncertą.

Bostono koncertas bus sekmadienį, sausio mėn. 9 dieną, 3 val. po piet, Mažoje Jordan Hall salėje, New England Konservatorijoje, Huntington Ave. Bostono ir jo apylinkių lietuviai maloniai kviečiami pasiklausyti savų menininkų.

CAPE COD

ĮDOMI PASKAITA APIE MENININKUS

LB Cape Cod Apylinkė gruodžio 5 d. sukvietė susirinkimą, kuriame dalyvavo net 90% visų Cape Cod gyvenančių tautiečių.

Pirmininkas M. Biliūnas pasidžiaugė tokiu gausiu susirinkimu ir padėkojo dailininkui V. Vizgirdai už sutikimą skaityti paskaitą ir parodyti skaidres apie lietuvių menininkus. Svarbiausia, kad dail. V. Vizgirda dabar jau yra mūsų savas

nuolatinis capecodiškis, nes išėjęs į pensiją čia apsigyveno ir kuria savo kūrinius. Pirmininkas M. Biliūnas trumpai apibūdino dail. V. Vizgirdos svarbesnio gyvenimo bruožus ir meniškumą pasiekimus.

Lietuvoje V. Vizgirda buvo Vilniaus Dailės Akademijos direktorius, vėliau tremtyje Freiburge, Vokietijoje buvo Tapybos studijos vedėjas ir administracinis direktorius, Amerikoje dirbo Vitražų studijoje ir kaip dailininkas dalyvavo daugely amerikiečių parodų, taip pat surengdamas ir daug asmeninių parodų. Už savo darbus yra gavęs keletą premijų ir medalių. Jo meno darbų turi Čiurlionio Galerija Kaune, Vilniaus Dailės Muziejus, Telšių Alkos, Šiaulių, Rygos ir kt. meno muziejai ir daugelis privačių kolekcionierių Lietuvoje, Vokietijoje, Kanadoje ir Amerikoje.

Po tos trumpos apžvalgos pirm. Biliūnas paprašė dail. V. Vizgirdą paskaityti apie meną ir parodyti skaidres.

Dail. V. Vizgirda gana išsamiai, tačiau gražiai, suglaustai supažindino su lietuvišiais dailininkais, skulptoriais ir kt. meno atstovais ir labai gražiomis skaidrėmis pavaizdavo jų atliktus darbus. Dažniausiai parodydamas ir paties menininko nuotraukas.

Paskaitoje apibūdino įvairias meno šakas, išvardinant ir pailiustruojant jų atskirus pasaulinio masto menininkus jų mokyklas ir sroves bei grupes ir atitinkamai nurodant, kurie lietuvių menininkai tam atstovauja.

Paskaita su skaidrėmis

Aukojo Dirvos atstatymui

Dirvos atstatymo fondui aukojo:

E. Ribokienė,
Brockton, Mass. 7.00
A. Burneika,
New Britain, Conn. 15.00
V. Paulauskas,
Plymouth, Pa. 25.00
L. Knopfmilleris,
Lehigh, Fla. 25.00

Visiems aukotojams nuširdžiai dėkojame.

buvo labai gerai paruošta, išsami ir gerai perduota už ką pirm. M. Biliūnas visų vardu nuširdžiai padėkojo dailininkui V. Vizgirdai.

Po paskaitos visi buvo pavaišinti ponių iškeptais skaniais pyragaičiais ir kava. Visi jaukioje nuotaikoje besidalindami įvairiais įspūdžiais ir pabendravę dar keletą valandų išsiskirstė pasirūpę susirinkti po Naujų Metų metiniam susirinkimui. (k)

• Visi svetimšaliai, neturintieji JAV pilietybės, kaip kiekvienais metais sausio mėnesį turi atlikti registravimosi formalumą, kuris nėra komplikotas, kuris nėra komplikuotas. Pašto įstaigoje paimti svetimšalių registracijos kortelę ir ją užpildžius įmesti į pašto dėžutę.

Nuo registracijos atleidžiami tik akredituoti diplomatai ir kai kurių tarptautinių organizacijų akredituoti asmenys.

Neatlikę registracijos asmenys galės būti baudžiami.

WANTED JOURNEYMEN OR 1ST CLASS MACHINISTS

Must be able to set up work from blue prints & close Tolerance. Must have strong background in machine repair and experience in the operation of machine shop equipment including vertical mills, lathes, grinders etc. Prefer an individual with 5 years experience. Hours 7-3:45 p.m. \$5.30 per hour. Apply in person or call

383-1234 ext. 209

REXALL DRUG
COMPANY
3901 North
Kingshighway

(4 blocks So. off I-70)
St. Louis, Missouri 63115

An Equal Opportunity Employer M/F